

**OVERZICHT VAN PUBLICATIES VERSCHENEN NA HET
ALGEMEEN VERSLAG OVER DE ARMOEDE**

THEMA: ONDERWIJS

Inleiding

In het kader van het 10-jarig bestaan van het Algemeen Verslag over de Armoede (AVA) in 2005, heeft de minister van Maatschappelijke Integratie aan het Steunpunt gevraagd een overzicht van publicaties samen te stellen betreffende de thema's van het AVA. Deze vallen samen met de fundamentele rechten van de mens. Deze benadering (nl. armoede is een schending van de grondrechten) vormt bovendien het basisprincipe van de werkzaamheden van het Steunpunt (zoals vastgelegd is in het Samenwerkingsakkoord: zie <http://www.armoedebestrijding.be/voorstellingwettelijk%20kader.htm>).

We beperken ons hierbij niet tot strikt wetenschappelijke publicaties, maar we hebben geprobeerd een evenwichtig overzicht aan te bieden waarin ook plaats is voor documenten van verenigingen, monografieën, rapporten, studies, enz. We behandelen enkel Belgische publicaties en websites.

We hebben getracht een zo correct mogelijke selectie te maken, maar uiteraard kan een dergelijk overzicht nooit volledig zijn. Commentaar en suggesties (armoedebestrijding@cntr.be) zijn dan ook steeds welkom. Indien zou blijken dat deze literatuuroverzichten veel geraadpleegd worden, dan zullen de nodige middelen gezocht worden om hen regelmatig te actualiseren.

ONDERZOEKSCENTRA

CENTRUM VOOR SOCIAAL BELEID HERMAN DELEECK (CSB) (Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - UA)

Prinsstraat 13

2000 Antwerpen

Fax : 03/220.43.25

Tel : 03/220.43.36

Website: <http://webhost.ua.ac.be/csb/>

Onderzoeksdomein

Het Centrum voor Sociaal Beleid streeft ernaar een empirisch en theoretisch onderbouwd inzicht te verwerven in de werking van de instituten van de welvaartsstaat in een veranderende sociaal-economische, demografische, ecologische en politieke werkelijkheid. Centraal staat hierbij de studie naar het verdelingsvraagstuk:

- in hoeverre zijn de herverdelende instituties van de welvaartsstaten (sociale zekerheid, fiscaliteit, onderwijs, sociale huisvesting, ...) sociaal doelmatig (in termen van preventie van armoede en wegwerken van ongelijkheden) in een context van veranderende behoeften (gezinsindividualisering, kennismaatschappij, veroudering, multi-culturalisme, internationalisering, duurzame ontwikkeling).
- in hoeverre en in welke zin zijn inkomensongelijkheden problematisch in een relatief egalitaire samenleving als de onze?
- hoe verhouden herverdeling, sociale rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid zich tegenover elkaar (in de actuele context verwijst dit inz. naar de kwestie van de 'actieve welvaartsstaat' en het thema 'duurzame ontwikkeling')?
- hoe moet de toekomst van de welvaartsstaat principieel en praktisch gedacht worden en hoe moeten alternatieve beleidsroutes geëvalueerd worden?

Onderzoekslijnen

Arbeidsmarkt, inkomensverdeling en actieve welvaartsstaat

Methodologie van inkomens- en armoedemeting

Sociale indicatoren: input- en outputindicatoren en de relatie tussen beiden
Micro-simulatie-modellen ter evaluatie van beleidsroutes
Welvaartsstaatmodellen: internationaal vergelijkende studie naar de doelmatigheid van sociaal beleid
Gezondheidszorg en zorg als 'nieuwe sociaal risico'
Migratie en de houdbaarheid van nationale welvaartsstaten
Ecologie en sociaal beleid (duurzame ontwikkeling)
Sectorgericht onderzoek i.v.m. sociale zekerheid (o.a. werkloosheid), fiscaliteit, huisvesting en onderwijs (democratisering, relatie tussen onderwijs en sociaal-economische positie ...)

Publicaties:

Berichten:

Cantillon B., Verbist G., Segal I. (februari 2006), *Student in de 21ste eeuw. Studiefinanciering voor het hoger onderwijs in Vlaanderen.*

Van den Bosch Karel, Tan Barbara en De Maesschalk Veerle (december 2001), 'Zo vader, zo zoon' of 'Ieder naar zijn verdienste'? Intergenerationele mobiliteit inzake opleidingsniveau van Vlaamse mannen in de 20ste eeuw, 21 p.

Tan Barbara (mei 1998), *Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs*, 30 p.

Andere publicaties:

Cantillon B., Verbist G., Segal I. (2006), *Dekken de voorzieningen voor hoger onderwijs de studiekosten? Een doorlichting van de studiefinanciering in Vlaanderen*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, vol. 2005-2006, nr. 4-5, p. 368-388.

Cantillon B., Verbist G., Baert S., Van Dam R. (2004), *Studiatoelagen té selectief?*, in: *De Gids op Maatschappelijk Gebied*, 95, 1, p.18-26.

Cantillon B., Ghysels J., Thirion A., Mussche N., Van Dam R. (2001), *Scholing maakt het verschil: emancipatie in twee snelheden in 13 OESO-landen*, in: *Bevolking en gezin*, jrg. 30, 1, p. 31-52.

Deleeck H. (1998), *De democratisering van het onderwijs begint niet voor de poort van de universiteit*, in: *De Nieuwe Gemeenschap*, Driemaandelijks tijdschrift August Vermeylenfonds, nr. 3, p. 12-13.

Deleeck H. (1998), *Democratisering hoger onderwijs: feiten vragen om nieuwe aanpak*, in: *De Gids op Maatschappelijk Gebied*, 4, p. 348-355.

Tan B. (1998), *Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, nr. 1, p. 87-98.

Tan B. (1998), *Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs. Een beschrijving van de evolutie van de onderwijsdeelname naar sociale afkomst tussen 1976 en 1992*, in: *Welwijs*, 4, p. 16-23.

Tan B. (1998), *Hoofdstuk 1: Input. Blijvende sociale ongelijkheden in deelname aan het hoger onderwijs in Vlaanderen*, in: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (ed.), *Vlaamse onderwijsindicatoren in internationaal perspectief. Editie 1998*, Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs, p. 55-64.

Deleeck H. (1997), *De democratisering van het hoger onderwijs: de feiten vragen om een nieuwe aanpak*, in: *Universiteit en Metropool*, Referaten Colloquium 25 jaar UIA, Universiteit Antwerpen, p. 297-307.

Volledige lijst met publicaties, zie: <http://webhost.ua.ac.be/csb/index.php?pg=5>

CENTRUM VOOR SOCIOLOGISCH ONDERZOEK (Faculteit sociale wetenschappen - KULeuven)

E. Van Evenstraat 2B

B-3000 Leuven

Telefoon: +32 (0)16 32 30 50

Fax: +32 (0)16 32 33 65

Website: <http://soc.kuleuven.be/ceso/>

Publicaties:

Verhoeven Jef C. (2006), Kansengelijkheid *in het onderwijs en nieuwe uitdagingen*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, (1), p. 21-32.

Dom Leen, & Verhoeven Jef C. (promotor) (2006), *Ouders en scholen: partnerschap of (ongelijke) strijd? Een kwalitatief onderzoek naar de relatie tussen ouders en scholen in het lager onderwijs*, Leuven, Onderzoekseenheid : Centrum voor Sociologisch Onderzoek [CeSO] , K.U.Leuven, 372 p. + bijlagen. CeSO. (Doctoraal proefschrift nr. 103).

Van Petegem Peter, Verhoeven Jef C., Buvens Ina, & Vanhoof Jan (2005), *Zelfevaluatie en beleidseffectiviteit in Vlaamse scholen. Het gelijke onderwijskansenbeleid als casus*, Gent: Academia Press Wetenschappelijke Uitgeverij, xiii + 335 p.

Buvens Ina, & Verhoeven Jef C. (2005), *De eerste stappen bij de realisatie van het gelijke onderwijskansen decreet*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht & Onderwijsbeleid*, (1-2) (september-december), p. 3-19.

Dom Leen, & Verhoeven Jef C. (2005), *Kansarme ouders en de school. Een wereld van verschil?*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht & Onderwijsbeleid*, (1-2)(september-december), p. 97-113.

Warmoes Véronique, Stassen Koen, Devos Geert, & Verhoeven Jef C. (2004), *Ouders over scholen: verwachtingen en participatiebehoeften*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht & Onderwijsbeleid*, 1, p. 74-86.

Verhoeven Jef C., Devos Geert, Stassen Koen, & Warmoes Veronique (2003), *Ouders over scholen*, Antwerpen/Apeldoorn: Garant, 245 p.

Verhoeven Jef C., Devos Geert, Stassen Koen, & Warmoes Veronique (2003), *Ouders op school en thuis*, Brussel: Departement Onderwijs, 44 p.

Verhoeven Jef C., Devos Geert, Stassen Koen, & Warmoes Veronique (2003), *CON4: Verwachtingen en participatiebehoeften van ouders*, in: Departement Onderwijs (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap), *Vlaams-onderwijsindicatoren in internationaal perspectief*, Brussel: Departement Onderwijs, p. 48-53.

Lammertyn Frans (2002), *De democratisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen: status quaestionis en kanttekeningen bij het onderzoek*, in: Jean Binon, e.a. (red.), *Tableaux vivants: opstellen over taal en onderwijs, aangeboden aan Mark Debrock*, Leuven: Universitaire Pers Leuven, p. 487-507.

Van Petegem Peter, De Wit Kurt, & Deneire Alexia (2002), *Sociale ongelijkheid wegwerken via onderwijsbeleid: mythe of realiteit?*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 2001-2002 (2), p. 119-127.

Lammertyn Frans (1998), *Het wetenschappelijk onderzoek over de democratisering van het hoger onderwijs. Enkele reflecties*, in: *Verslagboek 'Dag van de democratisering'*, Leuven, 27 november 1998. Leuven: K.U.Leuven.

Loosveldt Geert & Pickery Jan (1998), *Democratisering van de toegang tot en het slagen in het eerste jaar universitair onderwijs*, in: *De Gids op Maatschappelijk Gebied*, 89(10), p. 731-743.

Verhoeven Jef C. (1998), *Wat vermag het onderwijsbeleid tegen kansarmoede? Een korte reflectie op buitenlandse programma's*, in: *Caleidoscoop*, 10(2), p. 8-12.

Verhoeven Jef, Doms Kurt (1998), *Evaluatieonderzoek extra-begeleiding onderwijsvoorrangsbeleid*, KULeuven, Departement Sociologie, Afdeling Theoretische en Onderwijs sociologie, 43 p.

Verhoeven, J., Kochuyt, T., (1996), *Ongelijke kansen van arbeiders- en kansarme jongeren in het onderwijs*, in: *Persoon en Gemeenschap*, 95/96, 48/1, p. 1-18.

Verhoeven J. & Kochuyt T. (1995), *Kansenongelijkheid in het onderwijs. Een biografisch onderzoek naar het schoolgaan in arbeiders- en kansarme gezinnen*, 166 p.

Kochuyt, T., & Verhoeven, J.C. (1995). *Talking about unequal opportunities in education. A biographical research among deprived families*, ivth eusarf-Congress (European Scientific Association for residential and Foster Care for Children and Adolescents, September 6-9, Leuven, 12 p.

Verhoeven, J.C. (1995). *Life histories and inequality of educational opportunities of working class and deprived children*. Guest lecture at the University of Warwick (uk), September 6, 1995, 20 p.

CENTRUM VOOR TAAL EN ONDERWIJS

Blijde-Inkomststraat 7

3000 Leuven

tel.: 016/32.53.67

fax: 016/32.53.60

e-mail: info@cteno.be

Website : <http://www.cteno.be/startpagina>

Het CTO is een universitair centrum verbonden aan de K.U.Leuven dat al sinds 1990 het taalvaardigheidsonderwijs Nederlands in Vlaanderen ondersteunt door middel van onderzoek, de ontwikkeling van materialen en het bieden van begeleiding en nascholing.

Het CTO werkt samen met scholen, bedrijven, organisaties en overheden die werk willen maken van taalonderwijs Nederlands.

Publicaties:

Colpin M., Gysen S., Jaspaert K. e.a. (2006), *Studie naar de wenselijkheid en haalbaarheid van de invoering van centrale taaltoetsen in Vlaanderen in functie van gelijke onderwijskansen*.

Van den Branden K. (2005), *Gelijke onderwijskansen bevorderen: taal, taal en nog eens taal.... of toch niet?* Lezing op het colloquium Onderwijs onderweg in de immigratiesamenleving van de Stichting Gerrit Kreveld, 28-29 april 2005, Het Pand, Gent.

Van den Branden K. (2004), *Taalbeleid: een hefboom naar gelijke onderwijskansen?*, in: *School en Samenleving*, nr. 5, p. 49-65.

Van Gorp K. (2003), *Lezen, dat doe je niet alleen! Differentiatie in een taakgerichte leesaanpak*, in: *Vonk*, jg. 32, nr. 3, p. 47-71

Van Gorp K., Linsen B. (2002), *De Toren van Babel: efficiënt omgaan met verschillen?*, in: Kroon S., Vallen T., Van den Branden K. (Red.), *Omgaan met verschillen. Nederlandse en Vlaamse methodes voor geïntegreerd Onderwijs Nederlands in heterogene klassen*, Den Haag: Nederlandse Taalunie, p. 27-50.

Van den Branden K., Van Avermaet P. (2001), *Taal, onderwijs en ongelijkheid: quo vadis?*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid (TORB)*, jrg. 2000-2001, nr. 5-6, p. 393-403.

Vanmontfort, M. (1997), *Taakgericht werken voor zwakke leerder: verloren moeite?*, in: *Moer*, nr. 6, p. 334-342

Volledig overzicht met publicaties: zie website: <http://www.cteno.be/startpagina>

STEUNPUNT GELIJKE ONDERWIJSKANSEN (GOK)

E-mail: info@steunpuntgok.be

Website: <http://www.steunpuntgok.be/>

Het Steunpunt Gelijke Onderwijskansen is een van de projecten die het CTO in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap (samen met ECEGO en Universiteit Gent) uitvoert.

Het Steunpunt GOK is ontstaan vanuit de integratie van drie centra die in het verleden sterk aan de ondersteuning van het Gelijke Onderwijskansenbeleid in Vlaanderen hebben gewerkt:

- het Centrum voor Taal en Onderwijs (voorheen Steunpunt Nederlands als Tweede Taal) (K.U.Leuven)
- het Steunpunt Diversiteit & Leren (voorheen Steunpunt Intercultureel Onderwijs) (Universiteit Gent)
- het ExpertiseCentrum voor Ervaringsgericht Onderwijs (K.U.Leuven)

In opdracht van het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap bundelen deze drie centra sinds 1 januari 2005 hun krachten, om een nog sterker en coherenter ondersteuningsaanbod voor Vlaamse GOK-scholen uit te bouwen.

Publicaties:

GOKschrift (nieuwsbrief)

Zeven bakens voor gelijke onderwijskansen in Vlaanderen. Opiniestuk van stafmedewerkers van het Steunpunt GOK, verschenen in De Morgen van 12 september 2005.

Laevers Ferre? Van den Branden Kris en Verlot Marc (2004), *Beter, breder en met meer kleur. Onderwijs voor kwetsbare leerlingen in Vlaanderen. Een terugblik en suggesties voor de toekomst*

EXPERTISECENTRUM ERVARINGSGERICHT ONDERWIJS (CEGO)

Vesaliusstraat 2

3000 Leuven

tel. 016/32 57 51

fax 016/32 57 91

e-mail CEGO@ped.kuleuven.ac.be

Website: www.cego.be

Het expertisecentrum werkte een teamgericht nascholingsaanbod uit met als doelstelling het ondersteunen van schoolteams bij het realiseren van meer onderwijskwaliteit.

Er is een nascholingsbrochure met een uitvoerige beschrijving van de verschillende thema's van zowel het teamgericht aanbod, de workshops voor individuele leerkrachten als de zomercursus.

In 2003 verscheen het boek "*Omgaan met kansarmoede op de basisschool*". Het is een heruitgave van het eerder gepubliceerde "*Kansrijk voor kansarm*"

Publicaties:

Laevers F., Vanhoutte T., Derycke C. (2003), *Omgaan met kansarmoede in de basisschool: pijnpunten - beleving – aanpak*, CEGO.

Laevers F., Vanhoutte T. (2002), *Kansarmoede in de basisschool, zorgverbredend werken in het basisonderwijs met de meest kwetsbaren uit de samenleving*, CEGO.

Laevers F. en Van Houte T. (1998), *Kansrijk voor kansarm. Zorgverbredend werken in het basisonderwijs met de meest kwetsbaren uit onze samenleving*, Project wetenschappelijke ondersteuning zorgverbreding.

Laevers F. en Van Sanden P. (1996), *Keurig klashouden. Ervaringsgericht werken met kansbelemmerden en migranten in het kleuteronderwijs*.

Van Den Broeck K. en Van Sanden P. (1996), *Juf tussen culturen. Praktijkverhaal over ervaringsgericht werken met 2,5- en 3-jarige kansbelemmerden en migranten*.

Heylen Ludo (sam.), *EE-Cahier 1: Differentiatie in de klas – Omgaan met verschillen*

HOGER INSTITUUT VOOR DE ARBEID (HIVA)

Parkstraat 47

B-3000 Leuven

tel: +32 (0)16 32 33 33

fax: +32 (0)16 32 33 44

E-mail: hiva@kuleuven.ac.be

Website: <http://www.hiva.be>

Het Hoger instituut voor de arbeid (HIVA) is een interdisciplinair onderzoeksinstituut van de Katholieke Universiteit Leuven. Het werd opgericht in 1974 op initiatief van de universiteit en de christelijke arbeidersbeweging (ACW).

Aan het HIVA wordt wetenschappelijk beleidsgericht onderzoek verricht over problemen van werknemers, kansarmen en risicogroepen, sociale organisaties en bewegingen in de samenleving. De onderzoeksactiviteiten worden georganiseerd in vier sectoren: (1) arbeid en organisatie, (2) onderwijs en arbeidsmarkt, (3) sociaal en economisch beleid en (4) duurzame ontwikkeling. In elke onderzoekssector werkt een multidisciplinair team.

Het instituut verleent ook advies en expertise 'op maat'. Dat laatste gebeurt bijvoorbeeld in het kader van bedrijfs- en personeelsorganisatie, methodieken bij de hulp- en dienstverlening aan kansarme groepen, arbeidsmarktbeleid en onderwijs.

Op de website van het HIVA vind je al hun publicaties, vaak met een samenvatting erbij.

Publicaties:

Hirtt Nico, Nicaise Ides & De Zutter Dirk (2007), *De school van de ongelijkheid*.

Bollens Joost & Poesen-Vandeputte Mayke (2007), *Studiekosten in het basisonderwijs. Wat het aan ouders kost om schoolgaande kinderen te hebben*.

Op den Kamp Helena, Van Gyes Guy & Desmedt Ella (2007), *Beroepsprofiel Brugfiguur in het Basisonderwijs*.

Vanhoren Ingrid (2007), *Geletterdheid op de werkvloer. Actiestrategieën en organisatiemodellen voor geletterdheidspraktijken op de werkvloer*.

Desmedt Ella, Groenez Steven & Van den Broeck Gert, m.m.v. Miet Lamberts (2006), *Onderzoek naar de systeemkenmerken die de participatie aan levenslang leren in de EU-15 beïnvloeden*.

Vieira de Castro R., Sancho A.V. & Guimaraes P. (eds.) (2006), *Adult education. New routes in a new landscape*.

De Rick Katleen (2006), *Werkervaring voor leerlingen uit de deeltijdse leersystemen: motieven en ervaringen van de werkgevers*.

De Rick K., Vanhoren I., Op den Kamp H. & Nicaise I. (2006), *Het lerend individu in de kennismaatschappij*.

Ruelens L., Nicaise I., Desmedt E. (2005), *Gelijke onderwijskansen: we doen er wat aan, maar hoe? Handleiding voor vernieuwende projecten.*

Pelleriaux Koen, De Rick Katleen, Op den Kamp Helena & Peeters Tim (2005), *Evaluatie van het experiment modularisering in het secundair onderwijs*

De Rick Katleen, Maes Liesbet (2005), *Levenslang leren voor jongeren met beperkte kwalificaties*, in Godemont Jozefien e.a. (eds.), *Jaarboek 'Het leven zoals het zou kunnen zijn: (on)gelijke kansen in de levensloop'*

De Rick Katleen (2005), *Samenbrengen van leren en werken: opdracht voor onderwijs- en arbeidsmarktactoren*

Ruelens Lieve & Nicaise Ides (2004), *(On)gelijke kansen in het Leuven basisonderwijs. Een aanzet tot omgevingsanalyse*, 99 p. + cd-rom 'Kaartenboek'.

Pirard Frank, Ruelens Lieve & Nicaise Ides (2004), *Naar een brede school in Vlaanderen.*

Katleen De Rick, Katrien Van Valckenborgh & Herman Baert (2004), *Naar een positiever leerklimaat in Vlaanderen.*

Ruelens L., De Rick K. & Douterlungne M. (2004), *Voortrajecten: opstap naar de arbeidsmarkt voor deeltijds lerenden. Een conceptnota.*

Nicaise I., De Rick K. (2004), *De leerplichtverlenging, 20 jaar later. Inzichten en vragen vanuit het onderzoeksveld.* Discussiepaper in opdracht van het Vlaams Parlement en de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, Symposium 20 jaar Leerplichtverlenging, 3 maart 2004.

Bollens J. & Vanhoren I. (red.) (2003), *Levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen. Gegevens, ontwikkelingen en beleidsmaatregelen.*

Bollens J. & Vanhoren I. (red.) (2003), *Levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen. Gegevens, ontwikkelingen en beleidsmaatregelen.*

Van Heddegem Ilse, Douterlungne Mia & Van de Velde Veerle (2003), *Mag het iets meer zijn? Evaluatie van het project zorgverbreding in het basisonderwijs.*

Groenez Steven, Van den Brande Inge & Nicaise Ides (2003), *Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs. Een verkennend onderzoek op de Panelstudie van Belgische Huishoudens.*

Nicaise I., Groenez S. (jan. 2003), *Onderwijs en sociale achterstelling*, in: *Persoon en Gemeenschap*, jg. 55, nr. 3, p. 147-158.

Vanhoren I., de Coninck P. & Roels J. (2002), *Ruim baan voor competenties. Advies voor een model van (h)erkenning van verworven competenties in Vlaanderen: beleidsconcept en aanzet tot operationalisering.*

Vanhoren I., de Coninck P. & Roels J. (2002), *Ruim baan voor competenties. Advies voor een model van (h)erkenning van verworven competenties in Vlaanderen: beleidsconcept en aanzet tot perationalisering.*

Schrijvers E., Hillewaere K. (2002), *Evaluatieonderzoek van het onderwijsbeleid.*

Groenez Steven (2002), *Het onderwijs versterkt sociale ongelijkheid .*

Fripont Ilse & Bollens Joost (2001), *Studiekosten in het secundair onderwijs. Wat het aan ouders kost om schoolgaande kinderen te hebben.*

Nicaise I. (2001), *Studiekosten in het secundair onderwijs*

Lieve Ruelens e.a. (2001), *Op de wip. De overgang van het gewoon naar het buitengewoon basisonderwijs: analyse van de verwijzingspraktijk in Centra voor Leerlingenbegeleiding.*

Van Heddegem Ilse, Mia Douterlungne Mia & Pol Ghesquière Pol (2001), *Zorgverbreding in relatie tot het buitengewoon onderwijs.*

Douterlungne Mia e.a. (2001), *Ongekwalficeerd: zonder paspoort? Een onderzoek naar de omvang, karakteristieken en aanpak van de ongekwalficeerde onderwijsverlaters. Raming van de omvang van de ongekwalficeerde uitstroom uit het Vlaams onderwijs volgens drie dimensies. Technisch rapport.*

Rubbrecht Ilse, Lauwereys Luc & Nicaise Ides (2001), *Een begeleide overstap naar de arbeidsmarkt voor het BuSO.*

Nicaise Ides e.a. (2001), *Achterstevoren. Onderwijs en sociale achterstelling.* Studenamiddag donderdag 19 april 2001, Bacob, Brussel.

Douterlungne Mia e.a. (2001), *Ongekwalficeerd: zonder paspoort?* Studenamiddag vrijdag 8 juni 2001, Bacob, Brussel

Van de Velde Veerle e.a. (2001), *School- en studiekeuze in het secundair onderwijs: keuze of selectie?* Studenamiddag dinsdag 8 mei 2001, Bacob auditorium P.W. Seghers, Brussel.

Ruelens Lieve e.a. (2001), *De uitstroom naar het buitengewoon basisonderwijs: wie wikt en weegt?* Studenamiddag dinsdag 16/10/2001, Departement Onderwijs

Creten Hilde e.a (2000), *Voor elk wat wils. Schoolkeuze in het basis- en secundair onderwijs.*

Bollens Joost, Vleugels Ilse & De Vos Hilde (2000), *Studiekosten in het basisonderwijs. Wat het aan ouders kost om schoolgaande kinderen te hebben.*

Fripont I., Bollens J., De Vos H., Verhaeghe J.-P. (2000), *Studiekosten in het secundair onderwijs.*

Bollens Joost e.a. (2000), *Studiekosten in het hoger onderwijs. Wat het kost om deel te nemen aan het hogeschool- en universitair onderwijs.*

Nicaise Ides (ed.) (2000), *The right to learn. Educational strategies for socially excluded youth in Europe.*

Van Valckenborgh Katrien e.a. (1999), *Modules als bouwstenen voor het onderwijs in Nederland en Schotland. Vergelijkend onderzoek naar een modulair aanbod voor het beroepsgericht leerplicht- en volwassenenonderwijs met aandacht voor de ongekwalficeerde uitstroom.*

Van Valckenborgh Katrien, Douterlungne Mia & Sels Luc (1999), *Modules als bouwstenen voor het onderwijs: ook in Vlaanderen? Vergelijkend onderzoek naar een modulair aanbod voor het beroepsgericht leerplicht- en volwassenenonderwijs met aandacht voor de ongekwalficeerde uitstroom in Nederland, Schotland en Vlaanderen.*

Creten H., Nijsmans I., Lens W., Douterlungne M. & Cossey H. (1998), *Algemene vakken en beroepsleerlingen: op dezelfde golflengte? Motivatie van leerlingen en functioneren van leerkrachten algemene vakken in het beroepssecundair onderwijs.*

Douterlungne Mia (1998), *Voortrajecten tijdens de deeltijdse leerplicht: een aanbod van het vormingswerk.*

Bollens Joost e.a. (1998), *Zorgverbreding in het basis- en secundair onderwijs: een zoektocht naar financieringscriteria.*

Van de Velde Veerle & Douterlungne Mia (1998), *Studie- en beroepskeuzebegeleiding in de eerste graad van het secundair onderwijs.*

Douterlungne Mia, Nijsmans Ilse & Van de Velde Veerle (eindred.) (1997), *Toekomstgerichte reflectie over de deeltijdse leerplicht. Verslag van de commissie deeltijdse leerplicht aan de Koning Boudewijnstichting.*

Bollens J., Douterlungne M., Nicaise I., Vandeveld V., Vanobbergen B., Verhaeghe J-P. (1997), *Correctiemechanismen voor de financiering van het onderwijs in functie van zorgbreedte en schaalvergroting.* Leuven, HIVA/ Gent, Vakgroep onderwijskunde.

Nijsmans Ilse (1996), *Het deeltijds beroepssecundair onderwijs: een balans na tien jaar werking.*

Nijsmans Ilse (1996), *Een zoektocht naar nieuwe leerwegen voor de deeltijdse leerplicht. Evaluatie van de projecten 'al doende leren' gesubsidieerd door de Koning Boudewijn Stichting.*

Jennes A. m.m.v. Nijsmans I. & Van de Velde V. (1996), *Naar een opwaardering van de stages! Onderzoek naar de optimalisatie van leerlingen- en leerkrachtenstages in het technisch en beroepssecundair onderwijs.*

Van Gramberen M. & Denys J. (1996), *Sectorale opleidingsfondsen in het vizier.*

Van de Velde Veerle, Beatrix Van Brusselen Beatrix & Mia Douterlungne Mia (1996), *Gezin en school. Een onderzoek over het gezin als indicator voor de schoolloopbaan in het secundair onderwijs.*

Claeys Christel m.m.v. Vanhaverbeke Patrick (1995), *Indicatoren voor het onderwijs. Deelrapport 2: Haalbaarheidsonderzoek naar indicatoren en determinanten van de gemiddelde slaagkansen op schoolniveau.*

Zie ook:

INTERACTUM-PROJECT GELIJKE ONDERWIJSKANSEN

Databank-website: <http://perswww.kuleuven.ac.be/~u0014508/interactum/index.html#menu>

Interactum is een samenwerkingsverband tussen vijf vrije hogescholen (K.H.Kempen, K.H.Limburg, Karel de Grote Hogeschool, K.H.Brussel en K.H.Brugge-Oostende) die de gelijke kansen in het onderwijs hoog in het vaandel dragen. Eén van de gezamenlijke nascholingsprojecten van de respectievelijke departementen lerarenopleiding betrof (in 2002-2003) het "Werken aan gelijke onderwijskansen: met élk van onze leerlingen naar de eindstreep". Het HIVA werkte mee aan het kernprogramma en ontwierp deze materialendatabank ter ondersteuning van de nascholingen. Het projectteam besliste nadien om deze databank open te stellen voor alle geïnteresseerden.

Het materiaal is bedoeld voor vorming van professionelen uit de nederlandstalige onderwijswereld m.b.t. kansarmoede en gelijkekansenbeleid in het onderwijs. Het gaat dus niet om een internationale wetenschappelijke bibliografie. Evenmin vindt u hier lesmateriaal voor gebruik in de klas - al zult u wel verwijzingen vinden naar bronnen waar u dergelijk materiaal kan vinden.

Publicaties:

Volledige referentielijst: zie

http://perswww.kuleuven.ac.be/~u0014508/interactum/bib_int_alf.htm

SCHOOL-PLUS: PLATFORM VOOR EEN SCHOOL ZONDER UITSLUITING

Website: <http://www.school-ecole-plus.be/>

Een gemeenschappelijk initiatief van Cera, Porticus, de Stichting Konigin Fabiola en het Hoger Instituut voor de Arbeid, in samenwerking met nog een hele reeks partners aan beide zijden van de taalgrens.

De databank bevat een schat aan boeiende achtergrondliteratuur, interessant lesmateriaal en goede praktijkvoorbeelden: zie <http://www.school-ecole-plus.be/Databank.htm>

Zie in dit verband:

Desmedt E., Nicaise I. (2005), *School+ : platform voor een school zonder uitsluiting*, in: *Welwijs: wisselwerking onderwijs en welzijnswerk*, jrg. 16 (2005) nr. 2, p. 39-41.

ONDERZOEKSGROEP ARMOEDE, SOCIALE UITSLUITING EN DE STAD (OASES) (UA)

Sint-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen

Tel: Secretariaat: +32-3-275 53 53

Luc Goossens, woordvoerder: +32-3-275 52 77

Jan Vranken, woordvoerder: +32-3-275 52 81

Fax: +32-3-275 57 99

E-mail: OASes@ua.ac.be

Website: http://www.ua.ac.be/main.asp?c=*OASES

Onderzoeksdomeinen

Armoede en sociale uitsluiting

Migratie en etnische minderheden

Wonen en de stad

Een van de projecten is het opstellen van een 'Databank projecten en onderzoek op het domein van armoede en sociale uitsluiting'. Deze database zal opgenomen worden in de portaalsite 'armoede'.

Opdrachtgever: CERA Foundation

Promotor: Prof. Dr. Jan Vranken

Wetenschappelijk medewerker: Peter Ysabee

Looptijd: november 2002-september 2003

Samenvattingen van alle onderzoeksprojecten zijn te vinden op de website.

Publicaties

De Boyser K. (2006), *Breuklijnen in het onderwijs*, in: Vranken J., De Boyser K. & Dierckx D. (eds.), *Armoede en Sociale Uitsluiting. Jaarboek 2006*. Leuven / Voorburg: ACCO, 115-133.

Pannecoucke I. (2006), *Kansarmoede en secundair onderwijs: kwantitatieve en kwalitatieve probleemsituering voor Vlaanderen*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 2005-2006 (1-2), p. 20-33.

Pannecoucke I. (2005), *Kansarmoede en secundair onderwijs: kwantitatieve en kwalitatieve probleemsituering voor Vlaanderen*, in: CNO-congres 'Kansarmoede in het Secundair onderwijs', 31 januari 2005, Antwerpen.

Pannecoucke I. (2005), *Gewikt en Gewogen: schoolkeuze tussen principe en feiten* (Werktekst LOP Basis Antwerpen - 25 augustus 2005), Antwerpen: UA - OASes.

Pannecoucke I. (2005), *Kansarmoede en secundair onderwijs: kwantitatieve en kwalitatieve probleemsituering voor Vlaanderen*. CNO-congres 'Kansarmoede in het Secundair onderwijs', 31 januari 2005, Antwerpen.

Mahieu P., Goossens L., Bouverne-De Bie M. e.a. (2005), *Schoolbeleid en stadsbeleid: aanzetten tot een geopedagogiek*, Mechelen: Wolters Plantyn.

De volledige lijst met publicaties van OASES is te vinden op de website:

http://www.ua.ac.be/main.aspx?c=*OASES&n=549

OASES publiceert ook ieder jaar het 'Jaarboek armoede en sociale uitsluiting'. Daarnaast zijn er op de website 'Basisgegevens armoede en sociale uitsluiting' te vinden, o.a. statistieken i.v.m. onderwijs

ONDERZOEKSGROEP JEUGDCRIMINOLOGIE (KULeuven)

De Valk

H.Hooverplein 10

3000 Leuven

Tel.: + 32 (0)16/32.52.77

Fax.: + 32 (0)16/32.54.68

e-mail: ogjc@law.kuleuven.ac.be

Website: <http://www.law.kuleuven.ac.be/ogjc>

Publicaties:

Stevens F., De Groof S. & Burssens D. (2006), *Uit de school geklapt: een 9 voor effectiviteit, maar een 5 voor gelijkheid. Onderwijs in het jeugdonderzoek 2000-2005*, in: Vettenburg N., Elchardus M. & Walgrave L. (eds.), *Jongeren van nu en straks. Overzicht en synthese van recent jeugdonderzoek in Vlaanderen*, Leuven: LannooCampus.

Vettenburg N., Elchardus M. & Walgrave L. (2006), *Jongeren van nu en straks. Overzicht en synthese van recent jeugdonderzoek in Vlaanderen*. Leuven: LannooCampus.

Vettenburg N., Gavray C. (2003), *School van de hoop. Integratie van maatschappelijk kwetsbare jongeren*, Leuven: Cera Foundation / Brussel: Stichting Koningin Paola, 56 p.

Vettenburg N. (2000), *Sociale ongelijkheid en de rol van het onderwijs*, in: *Mores*, 45 (januari-februari 2000) nr. 221, p. 37-53.

Vanderhoeven J. (1998), *Counseling and Prevention Work in Schools*, Leuven, Garant.

Vettenburg N. (1997), *Une collaboration à vocation préventive entre l'enseignement et le secteur de l'aide sociale*. Paper gepresenteerd op het "XIIème congrès international sur la recherche en criminologie juvénile" Dépistage, prévention et intervention précoces, Noordwijkerhout, 17 p.

Vettenburg N. (1997), *Ondersteuning van onderwijsvernieuwing*. Discussienota in opdracht van de Koning Boudewijnstichting, Leuven, Majong, 19 p.

Rimax A. en Vettenburg N. (1997), *Positieve modellen in het beroepsonderwijs*. Projectevaluatie, Brussel, Koning Boudewijnstichting, 97 p.

Vettenburg N. (1997), *Bullying in schools in Belgium*, in: *International School bullying Study*, Routledge and Kegan.

Thys L. en Vettenburg N. (1996), *Kansarmoede en onderwijs, Intervisieverslag van integratieprojecten op niveau van het kleuteronderwijs en de eerste graad lageronderwijs*, Brussel/Leuven, Koning Boudewijnstichting/Majong, 105 p. + bijlagen.

Bouverne-De Bie M. en Vettenburg N. (1996), *Welzijnswerk en eindtermen. Praktijkvoorbeelden en vragen*, Leuven, Majong, 138 p.

Vettenburg N. (1996), *Maatschappelijke ontwikkelingen, motivatie en demotivatie van maatschappelijk kwetsbare leerlingen*. Bijdrage voor het project Schoolmanagement, 1996, georganiseerd door de

faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen i.s.m. andere faculteiten en lesgevers uit de praktijk, K.U.Leuven, 29 p.

Walgrave L. (ed.) (1996), *Confronterende Jongeren*, Leuven, Universitaire Pers.

Mahieu P. en Van Voren G. (1996), *Leerlingenbegeleiding, visies vanuit het onderwijsbeleid*, verslagboek studiedag (UFSIA), Leuven, Garant.

Biermans N. en Vettenburg N. (1996), *Positieve modellen in het beroepsonderwijs. Ervaringsuitwisseling tussen scholen die werken aan de sociale weerbaarheid van leerlingen*, Brussel, Koning Boudewijnstichting, 115 p.

Vettenburg N. (1995), *The effects of schools on the development of delinquency in youngsters*, International Conference on conflict and development in adolescence, 21-24 nov. 1995, Ghent.

ONDERZOEKSGROEP TEMPUS OMNIA REVELAT (TOR - VUB)

Vrije Universiteit Brussel

Pleinlaan 2

1050 Brussel

fax: 02/629.30.52

e-mail: torinfo@vub.ac.be

Website: <http://www.vub.ac.be/TOR/intro/intro.phtml>

Onderzoeksgroep voor de studie van tijd, cultuur en samenleving.

In 1982 werd, als antwoord op de temporele veranderingen in onze samenleving, door een aantal onderzoekers van het toenmalige Centrum voor Sociologie aan de Vrije Universiteit Brussel de onderzoeksgroep TOR opgericht. In haar eerste levensjaren richtte de groep haar aandacht op het sociologisch onderzoek van de tijd en de daarvoor gehanteerde methodologie. Na verloop van tijd verruimde de interesse van de groep van een culturele studie van de tijd naar een cultuurstudies in het algemeen.

Publicaties:

Spruyt B. (2007), *Ongelijkheid en Segregatie in het onderwijslandschap : effecten op ethnocentrisme*. Paper gepresenteerd op de Dag van de Sociologie, Rotterdam, 31 mei 2007.

Elchardus M. & Spruyt B. (2007), *Beïnvloedt hoger onderwijs de houding ten opzichte van extreemrechts?* Paper gepresenteerd op de Dag van de Sociologie, Rotterdam, 31 mei 2007.

De Rick K., Duquet N., I. Glorieux I. e.a. (2007), *Hoe maken Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk?* Cohorte 1976 (Derde Golf). Technisch Rapport Gebeurtenissen. Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek 'Loopbanen van leerlingen en studenten in het onderwijs en de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt, SONAR, Leuven.

Rombauts C. (2007), *Graag naar school? Jongeren en schoolbeleving*, in: Vettenburg N., Elchardus M. en Walgrave L. (Red.), *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 1*, LannooCampus, Tiel, 2007: 71-90.

Rombauts C., *Het sociale profiel van de Vlaamse student. Jongeren en school*, in: Vettenburg N., Elchardus M. en Walgrave L. (Red.), *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 1*, LannooCampus, Tiel, 2007: 55-69.

Duquet N., Glorieux I., Laurijssen I. & Van Dorsselaer Y. (2006), *Wit krijgt schrijft beter. Schoolloopbanen van allochtone jongeren in beeld*. Garant, Antwerpen-Apeldoorn.

Elchardus M. & Siongers J. (2006), *Met een leuk etiketje door het leven. Een empirische cultuursociologische studie van het effect van voornamen op onderwijsverwerving*, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel, 2006

- Duquet N., Glorieux I., Laurijssen I. & Van Dorsselaer Y. (2005), *Problematische schoolloopbanen. Zittenblijven, waterval en ongekwalificeerde uitstroom in het secundair onderwijs*. Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.
- Belet H., De Rick K., Duquet N., Glorieux I. e.a. (2004), *Hoe maken Vlaamse jongeren de overgang van school naar werk? Cohorte 1980 (Eerste Golf)*. Technisch rapport. Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek 'Loopbanen van leerlingen en studenten in het onderwijs en de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt', Sonar.
- De Groof S. & Stevens F. (2004), *Over onderwijs. Gezocht: effectieve school waar het goed toeven is, met plaats voor inspraak en aandacht voor sociale ongelijkheid*, in: D. Burssens D., De Groof S., Huysmans H., Sinnaeve I., Stevens F., Van Nuffel K., Vettenburg N., Elchardus M., Walgrave L. & De Bie M.(Eds.), *Jeugdonderzoek belicht. Voorlopig syntheserapport van wetenschappelijk onderzoek naar Vlaamse kinderen en jongeren (2000-2004)*, Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, VUB & UGent, p. 31-58.
- Belet H. & Laurijssen I. (2002), *De rol van het onderwijs in het bepalen van status en levenskansen*, in: Elchardus M. & Glorieux I. (red.), *De symbolische samenleving*, Lannoo, Tielt, p. 191-214.
- De Groof S. (2002), *Leerlingenparticipatie nader bekeken. Een kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de betekenis van participatie voor leerlingen, leerkrachten en directies uit het secundair onderwijs*. Tussentijds verslag, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.
- Pelleriaux Koen (2001), *Democratie en burgerschap*, VUBPress, 255 p.
- Hooghe M. (2001), *Het streven naar gelijkheid (2): Welk soort ongelijkheid?*, in: *Streven*, 68, 5: p. 401-411.
- De Groof S., Elchardus M. & Stevens F. (2001), *Leerlingenparticipatie in het secundair onderwijs tussen theorie en praktijk*. Eindrapport bij het OBPWO-project 9801 in opdracht van het Departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op initiatief van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs. Samenvatting eindverslag, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.
- De Groof S., Elchardus M. & Stevens F. (2001), *Leerlingenparticipatie in het secundair onderwijs tussen theorie en praktijk. Technisch verslag: beschrijving van de schalen*. Bijlage bij het eindrapport van het OBPWO-project 98.01 in opdracht van het Departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op initiatief van de Vlaamse minister bevoegd door onderwijs, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.
- De Groof S., Elchardus M. & Stevens F. (2001), *Leerlingenparticipatie in het secundair onderwijs tussen theorie en praktijk*. Eindrapport bij het OBPWO-project 9801 in opdracht van het Departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op initiatief van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.
- Siongers J. (2000), *CON4: Opinions en verwachtingen t.a.v. onderwijs*, in: *Vlaamse onderwijsindicatoren in internationaal perspectief*, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, p. 40-44.
- Verhoeven J. & Elchardus M. (2000), *Onderwijs: een decennium Vlaamse autonomie*. Studie in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Beleidscoördinatie Onderwijs, Uitgeverij Pelckmans, Kapellen, 245 p.
- Coppieters P., Creten H., Glorieux I., Laurijssen I., Omeij E., Schatteman T., Van de Velde V., Van Damme J., Van der Hallen P. & Van Trier W. (2000), *Van onderwijs naar arbeidsmarkt: hoe verloopt de overgang? Een tussentijds rapport (+ bijlagen) ten behoeve van de Stuurgroep in het raam van het Programma Beleidsvoorbereidend Onderzoek 97*, Sonar, Brussel.

Pelleriaux K. (2000), *Cultuurverschil op school. Smaak en attitudes van de leerlingen in de verschillende onderwijsvormen*, in: *Handboek leerlingenbegeleiding*, 31, november: p. 185-195.

Pelleriaux K. (2000), *Het ontstaan van een demotiecultuur in het secundair onderwijs. Een cultuursociologische analyse van de nieuwe vormen van ongelijkheid en van de nieuwe sociale kwestie*. Doctoraal proefschrift, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.

Elchardus M. (2000), *Economische ongelijkheid, sociale uitsluiting en cultuurstrijd in de kennismaatschappij*, in: *Opvoeden in billijkheid*, Majong / Garant, p. 17-50.

Kavadias D. (1999), *De vorming van attitudes binnen het onderwijs. Is er sprake van een differentiële socialisatie volgens de gevolgde onderwijsvorm?* Paper voorgedragen op de NSV Marktdag Sociologie, Utrecht, 27 mei 1999.

Pelleriaux K. (1999), *Culturele dualisering in het onderwijs*, in: *Cahier van het Vlaamse Welzijnscongres over/met jongeren*, veer10/acht10 (Kortrijk, 18 & 19 februari), p. 48-49.

Pelleriaux K. (1998), *De keerzijde van de onderwijsdemocratisering*, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.

Elchardus M. (1998), *De scholen en de nieuwe ongelijkheid*, in: *Persoon & Gemeenschap, Tijdschrift voor opvoeding en onderwijs*, 50, 7-8: p. 5-13.

Meer publicaties staan op de website: <http://www.vub.ac.be/TOR/main/publicaties>

STEUNPUNT DIVERSITEIT & LEREN (Universiteit Gent)

Sint-Pietersnieuwstraat 49

B - 9000 Gent

Tel 09/264.70.38 (administratie)

09/264.70.44 (coördinatie)

Fax 09/264.70.49

E-mail info@steunpuntico.be

Website: http://www.steunpuntico.be/default_nl.htm

Steunpunt Diversiteit & Leren (voorheen Steunpunt Intercultureel Onderwijs wil alle organisaties (scholen, bedrijven, verenigingen) die werken aan diversiteit ondersteunen.

De naamsverandering weerspiegelt een actualisering van onze visie. Deze vernieuwde visie betekent geen breuk met het verleden, maar is de uitkomst van nieuwe ideeën en diverse invalshoeken die door het werken in een dynamische, kritische en lerende omgeving gestalte krijgen.

De werking van het SDL berust op het samengaan van uiteenlopende activiteiten:

- vorming
- materiaal
- onderzoek
- dienstverlening
- projecten

Publicaties:

Sierens Sven, Delrue Kaat, Loobuyck Patrick, Van Houtte Mieke & Pelleriaux Koen (2006), *Nieuwe denksporen voor een gelijkheidsbeleid in het onderwijs*, in: *Samenleving en Politiek*, 13(3): 22-29.

D'haveloose E. (2005), *Intercultureel onderwijs en coöperatief leren: waar paden elkaar kruisen en samen verder lopen*, in: *Vonk*, 34 (4), pp. 3-16.

Joos A. & Eernalsteen V. (eds.) (2005), *CLIEC: A report on the methodology of cooperative learning and its implementation in different European educational settings*, Steunpunt Intercultureel Onderwijs: Universiteit Gent.

Sierens Sven (2005), *Gelijke kansen in het onderwijs en het Marshall- Vandenbroucke-plan*, in: *Samenleving en politiek*, 12(3): 4-13.

Volledige lijst: zie : <http://www.steunpuntico.be/main.asp?lan=1&typ=13>

STEUNPUNT LOOPBANEN DOORHEEN ONDERWIJS NAAR ARBEIDSMARKT

Dekenstraat 2

3000 Leuven

Tel.: 016-325758 of 016-325747

Fax: 016-325859

Website: www.steunpuntloopbanen.be

Dit is een initiatief, gefinancierd door de Vlaamse Regering, met als centrale doelstelling het verzamelen en analyseren van gegevens die toelaten om na te gaan welk pad jongeren volgen van het begin van het basisonderwijs tot de intrede op de arbeidsmarkt.

Publicaties:

LOA-rapporten:

LOA-rapport 44

Verhaeghe, J. P., Van de gaer E., Reynders T. & Van Damme J. (2006), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs. GOK-leerlingen in het eerste leerjaar: achterstand en evolutie voor het leergebied wiskunde*.

LOA-rapport 43

Van de gaer E., Verhaeghe J. P., Reynders T. & Van Damme J. (2006), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs. GOK-leerlingen in het eerste leerjaar: achterstand en evolutie voor het leergebied technisch lezen*.

LOA-rapport 42

Maes F., & Van Damme J. (2006), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Schoolteamvragenlijst schooljaar 2004-2005*.

LOA-rapport 40

Reynders T., Nicaise I., & Van Damme J. (2006), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Instrumentontwikkeling oudervragenlijst 2003-2004 en een beschrijving van enkele gezinskenmerken van de K3- & L1-groep*.

LOA-rapport 39

Van Landeghem G., & Van Damme J. (2006), *Geboortecohorten doorheen het Vlaams Onderwijs na de leerplicht: Evolutie van 1989-1990 tot 2003-2004*.

LOA-rapport 38

Verachtert P., Verhaeghe J. P., Onghena P., Van Petegem P., & Van Damme J. (2005), *Beginsituatie en leerresultaten in het eerste leerjaar*.

LOA-rapport 37

Van Landeghem G., & Van Damme J. (2005), *Geactualiseerde schattingen van de ongekwalificeerde uitstroom per schooljaar en per geboortjaar*.

LOA-rapport 36

Maes F., Van Damme J. & Verschuere K. (2005), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Leerlingvragenlijst tweede leerjaar (schooljaar 2003-2004)*.

LOA-rapport 35

Hendriks K., Verachtert P., Ghesquière P., Maes F., & Van Damme J. (2005), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Toetsen tweede leerjaar (schooljaar 2004-2005)*.

LOA-rapport 34

Gadeyne E., & Van Damme J. (2005), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Basisrapportage leerkrachtvragenlijst eerste leerjaar (schooljaar 2003-2004)*.

LOA-rapport 32

Van Landeghem G., Bervoets K., & Van Damme J. (2005), *Op zoek naar schoolkenmerken die de ongekwalificeerde uitstroom beïnvloeden*.

LOA-rapport 31

Reynders T., Nicaise I., & Van Damme J. (2005), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: De constructie van een SES-variabele voor het SiBO-onderzoek*.

LOA-rapport 30

Verachtert P., Ghesquière P., Hendriks K., Maes F., & Van Damme J. (2005), *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Toetsen eerste leerjaar (schooljaar 2003-2004)*.

LOA-rapport 29

Van Landeghem G., & Van Damme J. (2005), *De ongekwalificeerde uitstroom. Evolutie van de verschillende soorten kwalificaties per leeftijd tot en met 2003*.

LOA-rapport 28

Hermans D. J., Opdenakker M.-C., & Van Damme J. (2004), *Ongelijke kansen in het secundair onderwijs in Vlaanderen. Een longitudinale analyse van de interactie-effecten van geslacht, etniciteit en socio-economische status op de eindonderwijspositie én de vertraging in het secundair onderwijs*.

LOA-rapport 27

Verhaeghe, J. P., & Van Damme, J. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs. Methodescholen in Vlaanderen: leerwinst bij de oudste*.

LOA-rapport 26

Verhaeghe, J. P., & Gadeyne, E. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Methodescholen in Vlaanderen. Rapport 1: Instroom en klaspraktijk bij de oudste kleuters*.

LOA-rapport 25

Maes, F., & Van Damme, J. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Leerlingvragenlijst eerste leerjaar (schooljaar 2002-2003)*.

LOA-rapport 24

Gadeyne, E. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Basisrapportage vragenlijst kleuterleid(st)er schooljaar 2002-2003*.

LOA-rapport 23

Van Heddegem, I., & Van Damme, J. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Basisrapportage observaties derde kleuterklas schooljaar 2002-2003*.

LOA-rapport 22

Reynders, T., Van Heddegem, I., Nicaise, I., & Van Damme, J. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Oudervragenlijst schooljaar 2002-2003*.

LOA-rapport 21

Verhaeghe, J. P. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Directievragenlijst schooljaar 2002-2003*.

LOA-rapport 20

Van Heddegem, I., Gadeyne, E., Vandenberghe, N., Laevers, F., & Van Damme, J. (2004). *Longitudinaal onderzoek in het basisonderwijs: Observatie-instrument schooljaar 2002-2003*.

LOA-rapport 19

Van Landeghem, G., & Van Damme, J. (2004). *Indicatoren van de ongekwalificeerde uitstroom. Een bijdrage tot de discussie en een aantal nieuwe schattingen.*

LOA-rapport 18

Van Landeghem, G., & Van Damme, J. (2004). *De ongekwalificeerde uitstroom - Een geactualiseerde schatting.*

LOA-rapport 17

Hermans, D. J., Opendakker, M.-C., Van de gaer, E., & Van Damme, J. (2003). *Ongelijke kansen in het secundair onderwijs in Vlaanderen. Een longitudinale analyse van de interactie-effecten van geslacht, etniciteit en socio-economische status op de bereikte onderwijspositie: een vervolg.*

Volledige lijst LOA-rapporten: zie http://www.steunpuntloopbanen.be/loa_rapporten.html

Publicaties en papers

Van Damme J. (2006), *Kansenongelijkheid in het onderwijs. Over sociale ongelijkheid in het secundair onderwijs*, in: De Wit K., Dom L., Gijssels C., Peeraer J., & Stassen K. (red.), *Onderwijs en samenleving. Thema's uit het werk van J.C. Verhoeven*. Leuven: Acco, p. 163-186

Van Damme J., Gressens M., Lanckswert P., Leysen V., Pustjens H. & Vergauwen A. (2006), *Naar hoger onderwijs of de arbeidsmarkt. De overgang na het secundair onderwijs*. (Loso-annex-project. De studieloopbaan van Vlaamse jongeren. De overgang van secundair onderwijs naar hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt op basis van longitudinaal onderzoek. Een onderzoek op initiatief van de Vlaamse Minister van Onderwijs). Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -evaluatie, Katholieke Universiteit Leuven, Leuven.

Opendakker M.-C. & Hermans D. (2006), *Allochtonen in en doorheen het onderwijs: cijfers, oorzaken en verklaringen*, in: Sierens S., Van Houtte M., Loobuyck P. e.a. (red.), *Onderwijs onderweg in de immigratiesamenleving*. Gent: Academia Press, p. 33-66.

Opendakker M.-C. & Van Damme J. (2006), *Differences between secondary schools: A study about school context, group composition, school practice, and school effects with special attention to public and Catholic schools and types of schools*, in: *School Effectiveness and School Improvement*, 17 (1), p. 87-117.

Gadeyne E., Ghesquière P. & Onghena P. (2006), *Child and family characteristics associated with nonpromotion in pre-primary education*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association (AERA), San Francisco, April 2006.

Gadeyne E., Ghesquière P. & Onghena P. (2006), *Het voorspellen van de schoolloopbaan na de derde kleuterklas*. Paper gepresenteerd op de Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, mei 2006.

Duquet N. (2006), *De invloed van de verschillende facetten van het ouderlijk milieu op de schoolloopbanen van allochtone jongeren in Vlaanderen*. Presentatie op Dag van de Sociologie, Nederlandse Sociologische Vereniging, Tilburg, 8 juni 2006.

Gadeyne E., Verhaeghe J.P. & Van Damme J. (2005), *Maken methodescholen een verschil voor kleuters? Instroom, klaspraktijk en leerwinst in de derde kleuterklas van Vlaamse methodescholen*. Paper gepresenteerd op de Onderwijs Research Dagen (ORD), Gent.

Opendakker M.-C. & Van Damme J. (2005), *Enhancing effort and achievement: The importance of parent involvement and home-school partnerships*. Paper presented at 'the International Congress for School Effectiveness and Improvement', Barcelona, Spanje, januari.

Opendakker M.-C. (2005), *Onderwijsgerichtheid van ouders: een 'huismiddel' dat werkt?*, in: *Caleidoscoop*, 17(2), p. 28-32.

Van Damme J., Laevers F. & Van Heddegem I. (2005), *Observaties in de 3de kleuterklas*. Paper gepresenteerd op de Onderwijs Research Dagen (ORD), Gent.

Hermans D.J., Opendakker M.-C., Van de Gaer E. & Van Damme J. (2004), *Inequality of Educational Opportunities: A Longitudinal Study on the Interaction Effects of Gender, Social Class and Ethnicity on Educational Attainment*. Ingediend bij Educational Studies .

Opendakker M.-C. & Van Damme J. (2004), *Gelijke kansen in secundaire scholen? Een onderzoek naar het verband tussen lesgroepsamenstelling, klaspraktijk, leerkrachtkenmerken, inzet en leerprestaties*, in: *Impuls*, 34, p. 198-209.

Opendakker M.-C. & Van Damme J. (2004), *Gelijke kansen in secundaire scholen? Onderwijskundige en beleidsmatige implicaties van een onderzoek naar het verband tussen lesgroepsamenstelling, klaspraktijk, leerkrachtkenmerken, inzet en wiskunde prestaties*, in: *Impuls*, 35, p. 60-70.

Opendakker M.-C. & Van Damme J. (2004), *Teacher characteristics as effectiveness enhancing factors of classroom practice*. Paper gepresenteerd tijdens 'the annual meeting of the American Educational Research Association', San Diego, California, April.

Van Damme, J., & Geluykens, K. (2003), *Het effect van de echtscheiding op de schoolprestaties van leerlingen*, in: D. De bock D., Lateusen L., Seymus H. & Wellens H. (Red.), *Verslag studiedag 2002 "School en echtscheiding"*, Leuven: Academisch Vormingsinstituut voor Leraren, p. 40-53.

Nicaise, I. (2002), *Vader heeft het geld op de rooster geteld. Financiële drempels in het Vlaams hoger onderwijs*, in: *TH&MA* (Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management), 5, p. 45-49.

Opendakker, M.-C., Van Damme, J., De Fraine, B., Van Landeghem, G., & Onghena, P. (2002), *The effect of schools and classes upon mathematics achievement*, in: *School Effectiveness and School Improvement*, 13(4), p. 399-427.

Van Damme, J., De Fraine, B., Van Landeghem, G., Opendakker, M.-C., & Onghena, P. (2002), *A new study on educational effectiveness in secondary schools in Flanders: an introduction*. In: *School Effectiveness and School Improvement*, 13(4), p. 383-397.

Nicaise I. (2001), *Onderwijs en armoedebestrijding: op zoek naar een nieuwe adem*, in: Vranken J., Geldof D., Van Menxel G. & Van Ouytsel J. (Red.), *Armoede en sociale uitsluiting - Jaarboek 2001*, Leuven: Acco, p. 223-242.

Volledige lijst van publicaties en papers: zie <http://www.steunpuntloopbanen.be/publicaties.htm> en <http://www.steunpuntloopbanen.be/publicatiesb.htm>

Publicaties (artikelen in tijdschriften, bijdragen in boeken en rapporten) die gebruik maken van de Sonar-data

Belet H, Glorieux I & Laurijssen I. (2004), *The Transition from School to Work in Flanders: Gender Inequality and the Role of Household Formation*, in: Littlewood P., Glorieux I. & Jönsson I. (eds.), *The Future of Work in Europe*, Ashgate, Aldershot, p. 157-178.

Laurijssen I. & Glorieux I. (2003), *Gelijkheid komt niet met de jaren. De invloed van sociale achtergrond en geslacht tijdens de schoolloopbaan*, in: *Mens en maatschappij*, 78, 4: p. 379-403.

Vanoverberghe J. & Verhaest D. (2003), *Op zoek naar de eerste job*, in: *Over.Werk*, 13 (3), p. 143-146.

Verhofstadt E., Schatteman T., Omeij E. & Coppieters P. (2003), *Dynamiek van de transitie van onderwijs naar de arbeidsmarkt: zijn er segmenten in de arbeidsmarkt voor jongeren?*, in: *Economisch en Sociaal Tijdschrift*, 57 (2), p. 135-162.

Vanhoren I., Kerkhof J., Demeester K., Matheus N., Struyven L. & Van Damme D. (2003), *Trajectbenadering voor laaggeletterden in Vlaanderen*, Hoger Instituut voor de Arbeid, Leuven, 279p.

Belet, H. & Laurijssen I. (2002), *De rol van het onderwijs in het bepalen van status en levenskansen*, in: M. Elchardus M. & Glorieux I. (red.), *De symbolische samenleving*, Lannoo, Tielt, p. 191-214.

Creten H., Van de Velde V., Van Damme J. & Verhaest D. (2002), *De transitie van het initieel beroepsonderwijs naar de arbeidsmarkt met speciale aandacht voor de ongekwalificeerde onderwijsverlaters*, Hoger Instituut voor de Arbeid, Leuven, 303 p.

Creten H., Van de Velde V. & Van Damme J. (2002), *Zonder diploma op weg naar werk... ?*, in: *OverWerk*, 12 (4), p. 171-174.

Papers waarin gebruik werd gemaakt van de Sonar-data

Verhofstadt E., Omeij E. (2003), *The impact of education on job satisfaction in the first job*. Working Paper, Faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit Gent, nr. 03/169, 23 p.

Creten H., Van de Velde V. & Verhaest D. (2002), *Early school-leaving, initial qualifications and labour market outcomes: the case of Flanders*. Paper presented at the 2002 Meeting of Transitions in Youth, Firenze, September 2002.

Verhofstadt E., Schatteman T., Omeij E. & Coppieters P. (2002), *A dynamic look at the transitions to the labour market*. Paper presented at the 2002 Meeting of Transitions in Youth, Firenze, September 2002.

STEUNPUNT WERK EN SOCIALE ECONOMIE (STEUNPUNT WSE)

E. Van Evenstraat 2C
3000 Leuven
Tel.: 016/323239
E-mail: steunpuntwse@econ.kuleuven.be
Website: www.steunpuntwse.be

Het Steunpunt Werk en Sociale Economie (voorheen Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming) is door de Vlaamse Regering erkend als beleidsvoorbereidend en beleidsondersteunend steunpunt.

Het Steunpunt WSE is een kenniscentrum dat expertise opbouwt en ter beschikking stelt over de thema's werk, arbeidsmarkt en sociale economie. Het stelt zich tot doel de kennis over deze thema's te bundelen en uit te breiden door middel van eigen onderzoek. Het Steunpunt WSE probeert om zoveel mogelijk onderzoek te baseren op reeds beschikbare databanken en speelt een belangrijke rol bij de ontsluiting van momenteel in het arbeidsmarktonderzoek onderbenutte databanken.. Op de website vind je arbeidsmarktflitsen, cijfers en duiding en kernindicatoren.

Publicaties:

Levenslang leren niet voor iedereen - Arbeidsmarktflits 2006

Van Woensel A. (2006), *In het lang en in het breed. Levenslang leren in Vlaanderen en Europa*, WAV-rapport 2006

OVER.WERK 3/2002,

Open Forum: Lang leren in de gloria (2002), 236 p.

Volledige lijst met publicaties: zie <http://www.steunpuntwse.be/view/nl/18774>

VAKGROEP ONDERWIJSKUNDE (UGent)

H. Dunantlaan 2

9000 Gent

Tel: 09 264 86 64

Fax: 09 264 86 88

E-mail: Monique.Verstraete@UGent.be of Brenda.Byl@UGent.be

Website: <http://www.onderwijskunde.ugent.be/nl/index.htm>

Publicaties:

Checken: <http://www.onderwijskunde.ugent.be/nl/auteur.htm>

Gekiere H., Garré G., Vanderlinde R. (2006), *Zorgkompas: een instrument dat de brede zorg in het basisonderwijs ondersteunt*, in: *Zorgbreed: Tijdschrift voor integrale leerlingenzorg*, 3, p. 2-10.

van Braak J., & Kavadias D. (2005), *The influence of social-demographic determinants on secondary school children's computer use, experience, beliefs and competence*, in: *Technology, Pedagogy and Education*, 14 (1), 43-60.

Vanderlinde R., Gombeir D. (2005), *Zorgcoördinatie in de basisschool: Concrete vaststellingen en uitdagingen voor de toekomst*, in: *Zorgbreed: Tijdschrift voor integrale leerlingenzorg*, 2, p. 17-24.

De Meyer I., Pauly J., Van de Poele L. (2005), *Learning for Tomorrow's Problems in Flanders. First Results from PISA2003*, Universiteit Gent.

Vanderlinde R., Gombeir D. (2004), *Samen sleutelen aan een zorgzame school: In kaart brengen van schoolspecifieke doelstellingen inzake zorgzaam omgaan met kinderen*, in: *Welwijs*, 15, p. 9-16.

De Meyer I. & Van de Poele L. (2004), *Leerstijlen en onderwijsstrategieën in PISA2000*, Gent: Vakgroep Onderwijskunde Universiteit Gent.

De Meyer I., Pauly J. & Van de Poele L. (2004), *Leren voor de problemen van morgen – De eerste resultaten van PISA 2003*, Gent: Vakgroep Onderwijskunde Universiteit Gent.

Devos G., Warmoes V., Verhoeven J., Stassen K. (2004), *Ouders over scholen. Verwachtingen en participatiebehoeften*, in: *Tijdschrift voor onderwijsbeleid en onderwijsrecht*, 18: (1) 74-86.

van Braak J. (2002), *Digitale ongelijkheid onder jongeren in het secundair onderwijs*, in: *ICT en onderwijsvernieuwing*, pp. 59-80.

De Meyer I. & Van de Poele L. (2002), *15-jarigen: wiskundige bollebozen? De Vlaamse resultaten van PISA 2000*, in: *Over.Werk: Tijdschrift van het Steunpunt WAV*, pp.194-198.

De Meyer I., De Vos H. & Van de Poele L. (2002), *Wereldwijd leren op 15 – De eerste resultaten van PISA 2000*, Gent: Vakgroep Onderwijskunde Universiteit Gent.

Van Damme D., De Meester K. & De Meyer I. (2001), *10 jaar basiseducatie in Vlaanderen: evaluatie-onderzoek naar de realisatie van beleidsdoelstellingen, het bereik van doelgroepen, de effectiviteit van het educatieve aanbod en de doelmatigheid van de bestuurlijke organisatie met het oog op de optimalisering van de regelgeving*, Gent: Vakgroep Onderwijskunde Universiteit Gent.

Vansieleghem N., Schoors M., Verhaeghe J.P. (2001), *Het fotografieproject. Eén van de projecten uit het actie-onderzoek 'Armoede en basisonderwijs'*, in: *De Katholieke Schoolgids*, (5), p.208-217.

Verhaeghe J.P. e.a. (red.) (2000), *Armoede en basisonderwijs. Een actie-onderzoek in opdracht van de Koning Boudewijnstichting door de Vakgroep Onderwijskunde (RUG)*.

Baert. H., Van Damme D., Kusters W., Scheeren J. (2000), *Uitgangspunten en contouren voor een samenhangend beleid van levenslang leren in Vlaanderen*, Leuven-Gent: Centrum voor Sociale Pedagogiek KU Leuven - Vakgroep Onderwijskunde Universiteit Gent.

Baert. H., Van Damme D., Kusters W., Scheeren J. (2000), *Voorstellen voor een samenhangend beleid van levenslang leren*.

Van Damme D. (2000), *Democratisering van het onderwijs in Vlaanderen. Beleid, effectiviteit en perspectieven*, in: F. Simon (red.), *Liber amicorum K. De Clerck*, Gent: CSHP, pp. 181-207.

Verhaeghe Jean Pierre, i.s.m. het Coördinatieteam van het SIF-brugfigurenproject (1999), *Externe evaluatie van het Gentse SIF-brugfigurenproject. Beginmetingen.. Synthese*.

Van Damme D., Van De Poele L. & Verhasselt E. (1999), *Functional literacy skills of schoolleavers in Flanders*, in: F. Van Wieringen & G. Attwell (eds.), *Vocational and Adult Education in Europe*, Dordrecht, Kluwer Academic Publishers, pp. 423-429.

Van Damme D. (1998), *Wat leert ons de International Adult Literacy Survey? Beleidsaanbevelingen op basis van de internationale en Vlaamse IALS-resultaten*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 3-4, pp. 248-261.

Van de Poele L. (1997), *International indicators for secondary education. Taking the quantitative approach one step further*. Paper presented at the EU-workshop 'The education inspectorate: information for politics and policy, Noordwijkerhout - The Netherlands, 23-24 June 1997.

Volledige lijst met publicaties: zie http://aleph.ugent.be/F/?func=find-c&local_base=epr01&ccl_term=wdp=PP06 en publicaties: <http://www.onderwijskunde.ugent.be/nl/publicaties.htm>

VAKGROEP SOCIALE AGOGIEK (UGent)

H. Dunantlaan 2

9000 Gent

Tel.: 09-264 62 81 en 09-264 91 27

Fax: 09-264 64 93

Email: Liliane van Imschoot: liliane.vanimschoot@ugent.be en Tina Garré: tina.garre@ugent.be

Website: <http://users.ugent.be/~tgarre/>

Onderzoeksgebieden:

- Het onderzoek naar de sociaal-culturele situatie van kinderen en jongeren in relatie tot het sociaal (ped)agogisch aanbod
- Het onderzoek naar de relatie hulpverlening en rechtsbedeling
- Het onderzoek inzake activering
- Het onderzoek naar de positie en opdracht van het welzijnswerk en maatschappelijke dienstverlening in het algemeen (in de ontwikkeling van de verzorgingsstaat)

In recent afgeronde en lopende onderzoeken wordt zowel in onderzoeksopzet als methodologisch steeds uitgegaan van een engagement ten opzichte van het perspectief van de betrokkenen zelf en de verbetering van hun maatschappelijke positie.

Er zijn twee onderscheiden onderzoeksentiteiten aangesloten bij de Vakgroep Sociale, Culturele en Vrijtijdsagogiek, met name het VBJK en het Centrum voor de Rechten van het Kind.

Publicaties:

Vandenbroeck M., Verschelden G., Boonaert T., Van Haute L. (2007), *Changes in the digital divide: a case from Belgium*, in: *British Journal of Educational Technology*, 38, (4), p. 742-743.

- Vettenburg N., Elchardus M., Walgrave L. (2007), *Jong zijn in Vlaanderen. De belangrijkste bevindingen uit de JOP-monitor 1*.
- Vettenburg N. (2007), *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 1*, Leuven : LannooCampus, p. 249-262.
- Verschelden G., Vettenburg N. (2006), *Over een aanpak van spijbelen en schoolverzuim: van controlerende naar ondersteunende tussenkomst en terug ... ?*, in: *Welwijs*, 17: p. 12-17.
- Bouverne-De Bie M. (2005), *Kinderen op school in de stad. Een reflectie bij 'schoolbeleid en stadsbeleid'*, in: *Schoolbeleid en stadsbeleid. Aanzetten tot een geopedagogiek*. Mechelen : Wolters Plantijn, p. 91-96.
- Bouverne-De Bie M., Verschelden G. (2004), *Leerlingenbegeleiding : een bijdrage tot de sociale en culturele ontplooiing van jeugdigen?*, in: *Op eigen vleugels. Liber Amicorum Prof. Dr. An Hermans*, Leuven: Garant, p. 197-208.
- Coussée F. (2004), *Leerlingopbouwwerk of schoolbegeleiding*, in: *Grenze(n)loos preventief. Kennismaking met Brede School (NI) en schoolopbouwwerk (Vlaanderen)*, Oostende : Hogeschool West-Vlaanderen, p. 51-58
- Vettenburg N. (2003), *Maatschappelijk kwetsbare jongeren op school*, in: *Nova et Vetera 2005-2006*: p. 3-28.
- Bouverne-De Bie M. (2002), *Levenslang en levensbreed leren: wie heeft er behoefte aan?*, in: *Samenleving en politiek*, 9de jrg, 2002, nr. 9, p.33-41.
- Hanson K. (2001), *Artikel 29(1) IVRK: De doelstellingen van onderwijs. Eerste Algemene Commentaar van het Comité voor de Rechten van het Kind*, in: *Tijdschrift voor Jeugdrecht en Kinderrechten*, nr. 2, p. 80-82.
- Bouverne-De Bie M. (2000), *Onderwijs en welzijnswerk en de blijvende reproductie van sociale ongelijkheid*, in: Simon F. (red), *Liber Amicorum Karel De Clerck*, CHSP, Gent, p. 135-151
- Cattrijsse L. (2000), *Children's Rights and Education: The Right TO, IN and THROUGH Education: Three Interrelated Imperatives*, in: Cattrijsse L., Haeck Y., Hansson K., Moreau T., Ravier I., Vandaele A., Vanthuyne T., *Interdisciplinair onderzoek over het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het Kind*. Vlaams Centrum voor de Bevordering van het Welzijn van Kinderen en Gezinnen (eds.), Tien Jaar Kinderrechtenverdrag: Verwezenlijkingen en Uitdagingen, Themadag 20 november 1999, Brussel, Vlaams Centrum voor de Bevordering van het Welzijn van Kinderen en Gezinnen, p.151-164.
- Vandenbroeck M. (1996), *Ouderparticipatie in de buitenschoolse opvang*, in: *Het Kind*, 3, p. 163-167.
- De publicaties van de Vakgroep Sociale Agogiek zijn te vinden in de Bibliografie van de Universiteit Gent: http://aleph.ugent.be/F/-?func=find-b-0&local_base=epr01

VERENIGINGEN, ORGANISATIES, SOCIALE PARTNERS

ATD-VIERDE WERELD BELGIE

Victor Jacobslaan 12
1040 Brussel
Tel.: 02-647 92 25
Fax: 02-640 73 84
E-mail: atd-vw.belgie@skynet.be
Website: <http://www.atd-vierdewereld.be/>

Publicaties:

De samspraak school-gezin als noodzakelijke voorwaarde om de toekomst van de kinderen veilig te stellen (2002).

Netwerk onderwijs op initiatief van ATD-Vierde Wereld en Kauwenberg vzw (1999), *Het basisonderwijs en het secundair onderwijs zijn niet kosteloos. Is het recht op opvoeding voor elk kind verzekerd?*, 35 p.

Vriendschap tegen armoede. Een project voor de basisschool (1995), Tapori.

BEWEGING VAN MENSEN MET EEN LAAG INKOMEN EN KINDEREN

Nieuwebosstraat 3

9000 Gent

Tel.: 09-224 12 15

Fax: 09-233 10 63

E-mail: bmlik@skynet.be

Website: <http://www.armstenaanhetwoord.be/>

Publicaties:

Boeken

Partners in het onderwijs (2002)

Armoede en (basis)onderwijs: startkansen voor een volwaardig burgerschap (1998), 142 p.

Documenten

Het onderwijs: Een bondgenoot in de bestrijding van armoede en uitsluiting. Alle kinderen hebben recht op ontwikkeling door onderwijs en vorming, Verslag van de vormingsdag, 18/2/2006.

Het onderwijs: Een bondgenoot in de bestrijding van armoede en uitsluiting. Ondersteuning en waardering zijn belangrijk (2004).

De jongere tussen armoede en toekomst: verslag studiedag 'Partners in het onderwijs' 15 februari 2003.

Armoede en onderwijs: verslag Ronde Tafel 17 oktober 1998 (1999), 68 p.

Armoede en onderwijs – twee lezingen (1996-1997)

Armoede en onderwijs: naar een pedagogie van openheid en solidariteit. Tekst uitgesproken door Lieve De Cleen op de Diocesane Studiedagen voor Pedagogische Begeleiding en Directies Secundair Onderwijs – Oost-Vlaanderen, De Haan, 16, 17, 18 oktober 1995, 22 p.

Lessenmap 'Armoede hier en vandaag' - Basisonderwijs (vanaf 2e graad), Gent, BMLIK, s.d.

CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING (CLB's)

Website: <http://onderwijs.vlaanderen.be/club/default.htm>

Centra voor Leerlingenbegeleiding van het GO! (gemeenschapsonderwijs)

Website: <http://www.go-clb.be/>

Publicaties:

Brochures en presentaties over keuzebegeleiding, buitengewoon onderwijs, leerproblemen, preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren

CSBO (koepelorganisatie van de vrije PMS-centra en consultatiebureaus voor gehandicapten in Vlaanderen)

Ninoofsesteenweg 339
1070 Brussel

Publicaties:

VCLB (2000), *Visietekst. Werking kansenbevordering VCLB: krachtlijnen.*

Cel Kansarmoede CSBO (1999), *Basisdeskundigheden CLB-medewerkers m.b.t kansarmoede*, ongepubliceerde tekst.

Werkgroep Migranten en Cel Kansarmoede CSBO (1999), *Inpassing en uitbouw van de doelgroepwerking Migranten en Kansbelemmerden in het CLB*, ongepubliceerde tekst.

Themanummer: kansarmoede en onderwijs (1998), in: *Caleidoscoop*, 10^e jrg nr.2, maart-april 1998.

Vrije CLB-koepel (VCLB)

Anatole Franceststraat 119 bus 1 1030 Brussel

Tel: 02/240.07.50

Fax: 02/240.07.51

E-mail: info@vclb-koepel.be

Website: <http://www.vclb-koepel.be/nw/index.htm>

Publicaties:

De website bevat o.a. standpunten, persberichten, brochures...

MIKA (Migranten en Kansarmen. Netoverschrijdende werkgroep CLB Antwerpen)

Vrij CLB 3

Sint-Willibrordusstraat 47

Antwerpen

Publicaties:

Alle leerlingen gelijk voor de wet? De praktijk. Over het intelligentie-onderzoek van allochtone en autochtone kinderen uit sociaal zwakke milieus (2000)

Cré Jo e.a. (1999), *Alle leerlingen gelijk voor de wet? Over de leerachterstand bij allochtone en autochtone kinderen uit sociaal zwakke milieus en hun verwijzing naar Buitengewoon Onderwijs*, 60 p.

CENTRUM KAUWENBERG

Korte Winkelstraat 1

2000 Antwerpen

Tel.: 03-232 72 96

e-mail: Kauwenberg@skynet.be

website: www.kauwenberg.be

Publicaties:

Themanummer onderwijs. Kauwenberginfo (2001), 18de jaargang, nummer 71.

Brochure 'Project Onderwijs' (1999).

GEZINSBOND

Troonstraat 125

1050 Brussel

Website: <http://www.gezinsbond.be/>

Publicatie

Themanummer Gezinsbeleid in Vlaanderen: *Uitval en participatie in het onderwijs* (2007).

KANSEN IN HET ONDERWIJS (KIO)

Otto Veniusstraat 82

2000 Antwerpen

tel./fax 03/233 36 87

contactpersoon Pat Kussé: pat.kusse@vsko.be

Website: <http://sos.welzijn.net/01bf4d938c1133314/01bf4d938d080f826/01bf4d938d082d62c.htm>

De stad Antwerpen investeert in een stedelijk project "Kansen in het Onderwijs".

"Kansen in het Onderwijs" is een netoverschrijdend initiatief, gefinancierd door de stad en sterk ondersteund door de verschillende onderwijsnetten.

De medewerkers zoeken mogelijkheden om de kansen van kinderen uit kansarme gezinnen in het onderwijs te vergroten. Ze achten het onderhouden van contacten met de doelgroep van ouders die in armoede leven van erg groot belang.

Er wordt enerzijds gewerkt rond de kostprijs van het onderwijs voor ouders en anderzijds rond communicatie tussen ouders en school vanuit een viertal invalshoeken:

- De brochure "*Met het schoolteam op weg naar een code*" biedt suggesties om op school een sociaal beleid te voeren in functie van de kostprijs van het onderwijs en schoolrekeningen.
- De video "*Hoge ladders*" toont interviews met mensen die armoede aan den lijve ondervinden.
- Het *ganzenbord* is een ervaringsgericht spel over "ongelijke" kansen.
- Uiteenzettingen over armoede en onderwijs.

KONING BOUDEWIJNSTICHTING

Brederodestraat 21

1000 Brussel

Tel.: 070-233 728

Fax: 070-233 727

E-mail: publi@kbs-frb.be

Website: <http://www.kbs-frb.be>

Publicaties:

De Rynck Patrick (2007), *Slaagkansen van allochtone jongeren in het Vlaamse onderwijs. Betrokkenen aan het woord.*

Jacobs Dirk, Rea Andrea, Hanquinet Laurie (2007), *Prestaties van de leerlingen van buitenlandse herkomst in België volgens de PISA- studie: vergelijking tussen de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap.*

Slaagkansen van allochtone jongeren. Identificatie van de kritische succesfactoren in een Europese context. Syntheseverslag van het seminarie van 6 december 2006 in Brussel (2006).

Leer-kracht Veer-kracht. Een reflectieboek. Stapstenen in de omgang met probleemgedrag in het buitengewoon secundair onderwijs (2006).

De schok van de (h)erkenning. Basisscholen leren van elkaar over diversiteit (2002), 96 p.

Labath T., Suys S., Verlot M. (2002), *Springen over de kloof. Een nota over het recht op participatie in het onderwijs*, 27 mei.

Uitdagen en motiveren. Pijlers voor bruggen naar een betere doorstroming in het onderwijs (2001).

Verhaeghe J.P., Vansieleghem Nancy, Van Keer Hilde (red.) e.a. (2000), *Armoede en basisonderwijs*.

Het Algemeen Verslag over de armoede; onderwijs: 'investeren in de noodzakelijke middelen voor een pedagogie van de solidariteit' (2000), in: *Mores*, 45 (januari-februari), nr. 221, pag. 9-36.

Inspraak en participatie op school. Naar een leerlingbetrokken school (1999).

Elchardus M. (eindred.) (1995), *De school staat niet alleen, verslag van de commissie Samenleving-Onderwijs aan de Koning Boudewijnstichting*, Uitgeverij Pelckmans, Brussel-Kapellen.

RECHT-OP

Lange Lobroekstraat 34
2060 Antwerpen
Tel.: 03-217 43 70
Fax: 03-217 43 79
E-mail: rechttop2@dma.be

Publicatie:

Dossier: Onderwijs: gratis ? (2000), 31 p.

SOS SCHULDEN OP SCHOOL

Kapellestraat 17
9300 Aalst
tel/fax 053/ 77 94 03
e-mail: sos@welzijn.net
Website: <http://sos.welzijn.net>

Vanop de website kan je je abonneren op een gratis e-zine voor goed(koop) onderwijs.

Op de website vind je activiteiten, beleidsinitiatieven en –standpunten, getuigenissen, ideeën om onderwijs goed(koper) te maken en uitsluiting tegen te gaan, informatie over andere organisaties en over het pilootproject Go(ko).

Pilootproject Go(ko)

Twaalf vrijwilligers van Schulden op School (SOS) begeleiden dit schooljaar 25 Vlaamse pilootscholen op weg naar goed(koop) onderwijs voor elk kind of elke jongere.

Publicaties:

School zonder Schulden. Recepten voor goed en goedkoop onderwijs (2005), Garant.

Ideeënbrochure voor goed(koop) onderwijs met steun van het Ministerie van Onderwijs (2004)

SAMENLEVINGSOPBOUW VLAANDEREN

Vooruitgangstraat 323
1030 Brussel
Tel.: 02/201.05.65
Fax: 02/201.05.14
E-mail: info@viboso.be
Website: <http://www.samenlevingsopbouw.be/home.html>

Samenlevingsopbouw Vlaanderen (vroegere VIBOSO) is het ondersteuningsinstituut voor de samenlevingsopbouw in Vlaanderen en Brussel. Het instituut geeft vorming, training en opleiding aan professionals in de samenlevingsopbouw, verricht praktijkonderzoek en methodiekontwikkeling, geeft samen met de Wakkere Burger het tijdschrift TerZake uit, produceert ad hoc publicaties over specifieke thema's en beschikt over een gespecialiseerde bibliotheek inzake samenlevingsopbouw.

Een van de thema's waarrond Samenlevingsopbouw Vlaanderen werkt, is onderwijsopbouwwerk.

E-zine onderwijsopbouwwerk

Luc Vanden Bogaerde is verantwoordelijk voor het thema onderwijs. In die hoedanigheid sprokkelt hij de meest praktische tips, de laatste beleidsnieuwtjes en interessante links over onderwijsopbouwwerk bij elkaar. Iedere maand worden ze verzameld in een overzichtelijke en beknopte nieuwsbrief. Abonneren is gratis en kan door een e-mail te sturen met als onderwerp "abonnee e-zine" naar l.vandenbogaerde@viboso.be

Publicaties:

TerZake : het gemeenschappelijk tijdschrift van Samenlevingsopbouw Vlaanderen en De Wakkere Burger.

Themanummer Kansarmoede en interculturaliteit in het onderwijs, achtergronden en creative voorbeelden uit de lokale praktijk (2002), in: *Ter Zake Cahier*, maart 2002

RISO VLAAMS-BRABANT

Eenmeilaan 2, 3010 Kessel-Lo
Tel.: 016/44 15 90
Fax: 016/44 15 91
e-mail: post@risovlb.be
Website: <http://www.risovlb.be/>

Publicatie:

Kansarmoede in het onderwijs in Halle. Een omgevingsanalyse van Schoolopbouwwerk Halle (2006)

VLAAMS NETWERK VAN VERENIGINGEN WAAR ARMEN HET WOORD NEMEN

Aromagebouw
Vooruitgangstraat 323 bus 6
1030 Brussel
Tel.: 02/204.06.50
Fax: 02/204.06.59
E-mail: info@vlaams-netwerk-armoede.be
Website: <http://www.vlaams-netwerk-armoede.be/>

Publicatie:

Schooldirect Nieuwsbrief

Verslag 3de ontmoeting met het beleid onderwijs (2006).

Brochure 'werkgroep onderwijs' (intern document) (2000).

VOCB - VLAAMS ONDERSTEUNINGSCENTRUM VOOR DE BASESEDUCATIE

Kardinaal Mercierplein 1 - 2800 Mechelen

Tel: 015 44 65 00

Fax: 015 44 65 01

E-mail info@vocb.be

Website: www.vocb.be

Het VOCB staat in voor de begeleiding van de centra voor basiseducatie en voor de nascholing van de educatieve medewerkers in die centra. Het VOCB innoveert en ondersteunt vernieuwing in de sector via projecten. Het functioneert ook als trefpunt voor internationale contacten.

Publicaties:

Leyder Goele (2006), *Zonder omwegen: een kwalitatief onderzoek naar het bereik van Nederlandstalige cursisten voor 'taal' en 'rekenen'*.

Tassier Marc (2005), *Van crisis naar kans: een handreiking voor de organisatie en de coördinatie van het onderwijs aan gedetineerden*.

Verley Pieter (2004), *Competent inspelen op competenties van laaggeschoolden : onderzoek naar de doorstromingsproblematiek in de basiseducatie (wiskunde en Nederlands moedertaal)*.

Bohenn Ella, Ceulemans Christine, van de Guchte Carry e.a. (2004), *Laaggeletterd in de Lage Landen - Hoge prioriteit voor beleid*.

Jaques Ann , Van Eycken Annemie (2003), *Gecijferdheid*.

Geletterdheid verhogen: Doelstellingen voor een strategisch plan geletterdheid van de Vlaamse Gemeenschap (2003).

van Groenestijn Mieke (red.) (2003), *Adults Learning Mathematics Across Borders*.

Jaques Ann en Ceulemans Christine (2002), *Eindrapport van het BEVO-project*.

Levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen. Reactie en standpunt van de sector basiseducatie naar aanleiding van de voorstellen voor een doortastend beleid inzake levenslang leren (2001).

D'hertefelt Gerda (2000), *Kwestie van keuzes: een referentiekader en instrumentarium voor doelgroepenbeleid binnen de basiseducatie*.

D'hertefelt G. (1999), *Jaarboek basiseducatie 1997-1998*.

De Geest T. (1999), *Basiseducatie voor kansarme groepen, beschrijving van 7 pilootprojecten*.

Vienne Sammy, Stevens Ilse (1999), *ge-LINK-t: over de aansluiting tussen basiseducatie en beroepsopleiding*.

Cneut Jürgen , Herpels Geert (1999), *Lezen en schrijven op het werk*.

Vandamme Hilde (1998), *Lezen met plezier: verhalen lezen met niet-zelfstandige lezers*.

Basiseducatie voor kansarme groepen, nota met beleidsadviezen

Alfabetplan. 26 voorstellen, van A tot Z, voor een actieplan voor meer geletterdheid
Een gezamenlijk initiatief van ABVV, ACLVB, ACV, ACW, Federatie Centra Basiseducatie, Viboso, Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, VOCB en Welzijnszorg.

Wablieft: krant in eenvoudig Nederlands

Volledige lijst met publicaties: zie <http://www.vocb.be/page?&orl=1&ssn=&lng=1&pge=103>

WELZIJNSZORG

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
Tel.: 02/502.55.75
Fax: 02/502.58.09
E-mail: info@welzijnszorg.be
Website: www.welzijnszorg.be

Publicaties:

Wij tekenen voor de toekomst. Een toekomst zonder armoede begint op school. Achtergrondossier campagne 2007.

Een leven lang leren... Niet geslaagd. Achtergrondossier Campagne 2002

Armoede uitsluiten, een toekomst voor elk kind. Denken en doen rond kinderen, armoede en uitsluiting. Adventsactie welzijnszorg 1996, 35 p.

OVERHEID

DEPARTEMENT ONDERWIJS - MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Website: <http://onderwijs.vlaanderen.be/>

Publicaties:

Statistisch Jaarboek van het Vlaams Onderwijs (jaarlijks).

Onderwijsspiegel. Verslag over de toestand van het onderwijs (jaarlijks).

Het Vlaams onderwijs in beeld (jaarlijks).

Vlaams onderwijs in cijfers (jaarlijks).

Schooltoelagen en studietoelagen secundair en hoger onderwijs 2007-2008 (2007).

Vanhoren Ingrid (2007), *Geletterdheid op de werkvloer. Actiestrategieën en organisatiemodellen voor geletterdheidpraktijken op de werkvloer.*

Sannen Leen, Padmos Tineke (2007), *De G-factor in uw bedrijf of organisatie. Geletterdheid op de werkvloer.*

Iedereen geletterd! Lokaal samenwerken voor geletterde mensen (2007).

Joos Annelies, Ernalsteen Veerle, Lanssens An, Engels Marjan (2006), *Brede School in Vlaanderen en Brussel. Visietekst.*

Elke leerling telt (dvd) Hoe gelijke kansen en ambitie kunnen samengaan (2006) (dvd).

Zittenblijven en schoolse vertraging in het Vlaams onderwijs (2006).

Vlaanderen leert. Cijfers en beleidsontwikkelingen (2005).

Vlaamse onderwijsindicatoren in internationaal perspectief (2005).

Gelijke onderwijskansen voor elk kind... scholen maken er werk van! (2005).

Onderwijs in vlaanderen. Het Vlaamse onderwijslandschap in een notendop (2005).

Onderwijs in Vlaanderen Een brede kijk op het Vlaamse onderwijslandschap (2005).

Het Nederlandstalig onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in cijfers (2005).

Vandenbroucke Frank (2004), *Beleidsnota onderwijs en vorming 2004-2009. Vandaag kampioen in wiskunde, morgen ook in gelijke kansen.*

De Meyer Inge , Pauly Jan , Van de Poele Luc (2004), *Leren voor de problemen van morgen. De eerste resultaten van PISA 2003.*

Van den Broeck Ann, Van Damme Jan, Brusselmans-Dehairs Christiane (2004), *Vlaanderen in TIMSS 2003.*

Levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen. Gegevens, ontwikkelingen en beleidsmaatregelen (2003).

Ouders op school en thuis (2003).

Vlaams indicatorenboek (2003).

Rondetafelconferentie Leerplichtonderwijs (2002): De verslagen van de vijf werkgroepen van de rondetafelconferentie Leerplichtonderwijs leverden discussiestof voor een actualiteitsdebat in het Vlaams parlement op 27 november 2002.

- Financiering
- Gelijke kansen
- Kwaliteitsonderwijs
- Bijlagen
- 1. Toelichting bij het model
- 2. Knelpunten - ordeningskader
- 3. Oplossingen - ordeningskader
- Onderwijspersoneel
- Vrijheid van onderwijs

Verhoeven J.C. en Dom L. (2002), *Onderwijsontwikkelingen.*

Omgaan met verschillen in de klas. Geïntegreerde aanpak van de B-stroom in de eerste graad van het secundair onderwijs op het niveau van de klas (2000).

Omgaan met verschillen in de school. Geïntegreerde aanpak van de B-stroom in de eerste graad van het secundair onderwijs op het niveau van de school (1997).

Volledige lijst met publicaties: <http://onderwijs.vlaanderen.be/publicaties/>

Interessant is de literatuurdatabase **ADIOV**: <http://bibis-int.vlaanderen.be/opc0004/cgi/newindex.pl?action=0>.

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR - VLAAMSE OVERHEID

Website: <http://www.wvc.vlaanderen.be/armoede/>

Publicaties:

Actualisatie Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2005-2009 (2007)

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2005-2009 (2005)
Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2004
Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2003
Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2002
Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2001

Vooruitgangs- en toekomstcongres inzake de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen, 6 mei 2004

Tweede Vooruitgangcongres inzake de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen, 27 mei 2002.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE- AFDELING STATISTIEK (het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek)

Website: http://www.statbel.fgov.be/home_nl.asp

Deze website is een zeer uitgebreide bron van statistisch materiaal en publicaties.

De publicaties die uitgegeven zijn door de afdeling Statistiek zijn te vinden op:
http://www.statbel.fgov.be/products/home_nl.asp.

De digitale bibliotheek bevat interessante studies, rapporten, eindverhandelingen en doctoraatsverhandelingen: http://statbel.fgov.be/studies/thesis_nl.asp?t=view. Vele thema's komen aan bod, o.a. "onderwijs en opleiding": http://statbel.fgov.be/studies/thesis_nl.asp?q=23.

PROVINCIEBESTUUR LIMBURG – STUDIECEL

Website: www.limburg.be/studiecel

Studieprojecten

Omgevingsanalyses "gelijke onderwijskansen"

Het decreet inzake gelijke onderwijskansen beoogt de realisatie van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen. Om dat doel te realiseren, reikt het decreet een aantal instrumenten aan. De lokale overlegplatforms zijn er daar één van.

Eén van de opdrachten van een lokaal overlegplatform is het opmaken van een omgevingsanalyse "gelijke onderwijskansen". Dergelijke omgevingsanalyse moet het uitgangspunt vormen om in de lokale context aan de problematiek van ongelijke onderwijskansen te gaan werken.

Een aantal van de lokale overlegplatforms uit Limburg doet een beroep op de Studiecel voor het cijfermatig luik van hun omgevingsanalyse "gelijke onderwijskansen".

STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING (Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding)

Koningsstraat 138

1000 Brussel

Tel: 02/212.31.66

Fax: 02/212.30.30

E-mail: armoedebestrijding@cntr.be

Website: www.armoedebestrijding.be

Publicaties:

Verlaging van de leerplicht: nota aan de Minister van Maatschappelijke integratie (2006).

Oriëntatie VI: Pedagogische en financiële engagementen nemen voor het waarborgen van het recht op onderwijs, in: *Armoede uitbannen: Een bijdrage aan politiek debat en politieke actie* (2005).

Discussienota: *Recht op onderwijs*, in: *Debatopener: 10 jaar Algemeen Verslag over de Armoede* (2005).

Hoofdstuk 'Recht op onderwijs', in: *In dialoog, zes jaar na het Algemeen Verslag over de Armoede* (2001)

Van Hootegem H. (2001), *In Dialoog: 6 jaar na het algemeen verslag over de armoede*, in: *Welwijs*, 12 (december 2001) nr. 4, p. 37-44.

Van Hootegem H. (2001), *In dialoog over onderwijs en armoede*, in: *De Katholieke Schoolgids*, 55 (november 2001) nr. 5, p. 195-207.

ANDERE

Cré J. (red.) (2006), *GOKken op de toekomst. Het GOK-beleid in Vlaanderen*. Mechelen: Wolters Plantyn.

Centrum Nascholing Onderwijs (2006), *Congres: Schotbalken ophalen?! Over de beschotten tussen ASO, TSO en BSO*, Universiteit Antwerpen.

Graindourze L. (2005), *Kansarmoede: een zeurende hoofdpijn waarvoor geen bruistablet bestaat*, in: *Caleidoscoop: een spiegel van eigentijdse begeleiding*, jrg. 17, nr. 3, p. 2-7.

Hirtt N. (2005), *Wat leert ons PISA 2003: sociale ongelijkheid in het onderwijs in België*, in: *De democratische school*, jrg. 2005, nr. 21, p. 10-16.

Totté Guido, Kussé Pat e.a. (2005), *Kansarmoede in het Secundair onderwijs*. Congres, Universiteit Antwerpen - Centrum nascholing onderwijs, 31 januari 2005.

Armoede op school (2004), in: *Didaktief*, jg.34, nr.1-2, p.12.

Lagaet P. (2004), *Gelijke onderwijskansen – een toverbegrip?*, in: *De Katholieke Schoolgids*, jrg. 58, nr.2, p.55-62.

Meeus M., Maesmans L. (2004), *Hoe armoedebestrijding vormgeven als CLB? : de methodiek van het inschakelen van ervaringsdeskundigen in de armoede en sociale uitsluiting*, in: *Welwijs: wisselwerking onderwijs en welzijnswerk*, jrg. 15, nr. 2, p. 3-9.

Groenez S. (augustus 2004), *Gekregen of verdiend? Ongelijkheid op school: omvang, oorzaken en gevolgen*, in: *Schoolleiding en -begeleiding* 2, Afl. 6, p. 53-75.

Bohenn Ella e.a. (2004), *Laaggeletterdheid in de Lage Landen. Hoge prioriteit voor beleid*, Nederlandse Taalunie, 63 p.

Luyten H. (2004), *Succes in het voortgezet onderwijs: Capaciteiten, inzet of achtergrond?*, in: *Pedagogische Studiën: Tijdschrift voor onderwijskunde en opvoedkunde*, jrg. 81, nr. 2, p. 151-166.

Redactie COV (2003), *Onderwijs en armoedebestrijding: op zoek naar een nieuwe adem*, in: *Basis*, Jrg. 110 (18 januari 2003) nr. 162, p. 2-8.

Ghesquière Pol, Schellekens Lieve, Ruijsenaars Wied (2003), *Scholen met zorg: goede praktijkvoorbeelden in de zorg voor leerlingen met leerproblemen*, Leuven: Acco, 2003.

De Veirman B., Totté G. (2003), *Armoede en onderwijs: een moeilijke relatie*, in: *Handboek Leerlingenbegeleiding*.

- Veny L. (2003), *Onderwijsgebruikers en hun rechten op een leefloon*, in: *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, jrg. 2002-2003, nr.3, p. 291-295.
- Stappaerts F. (2002), *Onderwijs en sociale achterstelling*, in: *Mores*, jrg. 47, nr. 231, p. 50-58.
- Van Uytfanghe M. (februari 2002), *Geen woorden, maar middelen*, in: *Brandpunt*, 29, nr. 5, p. 170-175.
- Langers J. (2001), *Onderwijs en kansarmoede: balans blijft teleurstellend*, in: *Brandpunt*, 29 (december 2001) nr. 4, p. 131-134.
- Vansieleghem N. (2001), *Armoede en basisonderwijs*, in: *Caleidoscoop*, 13 (november-december 2001) nr. 6, p. 24-28.
- De Wilde L. (2001), *Schoolorganisatie, schoolmanagement en armoede: een uitdaging!*, in: *De Katholieke Schoolgids*, 55 (november 2001) nr. 5, p. 227-232.
- Slock R. (2001), *De school en de kansarme ouder, twee koningskinderen*, in: *De Katholieke Schoolgids*, 55 (november 2001) nr.5, p. 224-226.
- Van Lysebettens S. (2001), *Brug tussen mensen*, in: *De Katholieke Schoolgids*, 55 (november 2001) nr. 5, p. 218-223.
- Vansieleghem N., Schoors M. en Verhaeghe J. (2001), *Het fotografieproject: een van de projecten uit het actie-onderzoek "Armoede en basisonderwijs"*, in: *De Katholieke Schoolgids*, 55 (november 2001) nr. 5, p. 208-217
- Wijkcentrum St.-Andries (2001), *Studiedag Kansen in het onderwijs*, Antwerpen.
- Nicaise I., Brusselmans-Dehairs C; & Verhaeghe J.P.(2001), *Studiekosten in het basisonderwijs*, KULeuven en Universiteit Gent.
- Nicaise I. (2001), *Onderwijs en armoedebestrijding: op zoek naar een nieuwe adem*, in: *Armoede & Sociale Uitsluiting*, jaarboek 2001, Acco Leuven, p. 223-242.
- Verlot Marc (2001), *Werken aan integratie. Het minderheden- en het onderwijsbeleid in de Franse en Vlaamse Gemeenschap van België (1988-1998)*, Acco, 255 p.
- Van Achter V. (2001), *Koestert Vlaanderen zijn onderwijs ? Over onderwijspolitiek*, Academia Press, Gent, 123 p.
- van Dinter F. (2001), *Het gat in de muur: Over preventie in het basisonderwijs*, Leuven: Garant.
- De Wit K. en Van Petegem P. (2000), *Gelijke kansen in het Vlaamse onderwijs. Het beleid inzake kansengelijkheid*, Garant Leuven.
- Fransen Rudy & Frederix Marc (2000), *Inclusie en onderwijs - De uitdagingen aangaan*, Garant.
- De Groof S. en Siongers J. (2000), *Schoolse en niet-schoolse participatie bij jongeren. Een schets van het profiel en de houdingen van participerende jongeren*, in: Hooghe M., *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en democratie*, Acco, p. 255-284
- Rimaux A. (1999), *Om uit de armoede te geraken is het nodig dat kinderen leren*, in: *Welwijs*, 10 (december 1999), p. 36-41.
- van der Kley, P., Slegers P. [red.] (1999), *Onderwijs en de verdeling van maatschappelijke kansen*, Leuven-Apeldoorn: Garant.
- Rimaux A. (1999), *Armoede en onderwijs*, in: *Welwijs*, 10 (maart 1999) nr.1, p. 13-16.

- Brussels Overleg Schoolopbouwwerk, Centrum voor Sociale Stadsontwikkeling Brussel vzw (1999), *Ouders maken school. Schoolopbouwwerk in Brussel*, 34 p.
- Nicaise I. (1998), *Armoede en menselijk kapitaal*, in: *De Gids op Maatschappelijk Gebied*, jrg 89, nr.3, maart 1998.
- Coeck G. (1998), *Sociale ongelijkheid en het volwassenenonderwijs*, Brussel.
- Tan B. (1998), *Blijvende sociale ongelijkheden in het Vlaamse onderwijs. Een beschrijving van de evolutie van de onderwijsdeelname naar sociale afkomst tussen 1976 en 1992*, in: *Welwijs*, jrg 9 nr.4, p.16-23.
- Cré Jos e.a. (1998), *Themanummer: kansarmoede en onderwijs*, in: *Caleidoscoop: spiegel van eigentijdse begeleiding*, maart-april 1998, 45 p.
- Dauwe P. (1998), *Niet kunnen betalen : armoede op school*, in: *Welwijs*, 9, nr. 3, p. 14-17.
- Dauwe P. (1998), *Schulden op school*, in: *Sociaal*, 19 (april 1998), p.11-13.
- Tallon J. (1998), *Omgaan met verschillen in de school*, in: *Welwijs*, 9, nr. 1, maart, p. 26-29.
- Moriau J. (1998), *Kleuters getekend door kansarmoede*, in: *Kleutermagazien*, 25 (1995-1996), p. 9-10.
- De Meulenaere L. (oktober 1998), *School en sociale uitsluiting*, in: *AKO*, 16, p. 10-12.
- Vandebroek P. (november 1998), *Democratisering, informatisering en privatisering*, in: *Brandpunt*, 26, p. 108-111.
- De Vuyst in gesprek met Blevi C., De Vadder H., Verspauwen P. (1997), *Schoolopbouwwerk : bouwen aan een betere toekomst: gesprek met drie schoolopbouwwerkers*, in: *KOCB – nieuws*, 23, nr. 2, p. 10-16.
- Vercaigne C. (1997), *Onderzoeker voor de klas, onderzoeker voor de leeuwen : over onvoorziene omstandigheden en de praktijk van de methodiek*, in: *Welwijs*, 8, nr. 2, juni, p. 28-31.
- Lebeer J. (april 1997), *Leerprocessen bevorderen*, in: *Sociaal*, 18, nr.4, p. 13-17.
- Hirtt N. e.a. (1997), *School onder schot*, EPO Antwerpen.
- Nicaise I. (1997), *De school: de grote herverdeler?*, in: *Welwijs*, jrg 8 nr.3, p. 11-13.
- Nicaise I. (1997), *Kansarmoede in de basisschool. Een literatuuroverzicht van oorzaken en remedies*, in: *Gids voor het basisonderwijs*, Kluwer '97, Kind/4201.
- Nicaise Ides (1997), *Armoede op school. Oorzaken en remedies*, in: *Schoolleiding en –begeleiding*, aflevering 19, oktober 1997.
- Tratsaert K. (1996), *Kansarmoede - en/of migrantenbeleid: over herkomst en achterstand*, in: *Het Kind*, april-mei 1996, p. 73-84.
- Kiekens, A. (november 1996), *Het hele liedje snappen*, in: *Brandpunt*, 24, p. 85-88.
- Verstraete A., Wiets W. (juni 1996), *Preventieproject: thuis in schoolwerk: de huiswerkomstandigheden van kinderen als ingangspoort voor het bestrijden van kansenongelijkheid en de preventie van maatschappelijke kwetsbaarheid*, in: *Welwijs*, p. 21-25.
- Kansarmoede en kinderen*. Thematisch nummer, in: *School- en klassepraktijk*, 1995-96 (37), nr.146, 51 p.

Kochuyt T. en Verhoeven J. (1995-96), *Ongelijke kansen van arbeiders- en kansarme jongeren in het onderwijs*, in: *Persoon en Gemeenschap*, (48/1) p. 1-18.

De Brabandere C. (1995-96), *Kansenongelijkheid in het onderwijs. Eng is de poort*, in: *Brug*, dec.1995-jan.1996, p. 8-11.

Van Hootegem H. (december 1995), *Over bruggen en latjes: een onderzoek naar de eigenheid en resultaten van schoolopbouwwerk*, in: *Welwijs*, p. 7-11.

Haerden H. en Janssen D. (red.) (1995), *Pedagogische Preventie: een antwoord op kansarmoede?*, Garant.

Vandevoort L. & Verlot, M. (1995), *Armoedebestrijding in het onderwijs: mogelijkheden, beperkingen en perspectieven van een beleid*, in: Vranken e.a., *Jaarboek armoede en sociale uitsluiting*, p. 229-237.

Kochuyt T. en Verhoeven J.C. (1995), *Kansenongelijkheid in het onderwijs. Een biografisch onderzoek naar het schoolgaan in arbeiders- en kansarme gezinnen*, Brussel: Federale diensten van Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden, 166 p.